

STAROVIČSKÝ

Z P R A V O D A J

ČERVEN 2021
ČÍSLO 88

KOSTEL
SVATÉ KATEŘINY

Úvodník

Vážení spoluobčané,
po chladném a srážkově nadprůměrném jarním období začíná ukazovat nastupující léto svou lepší stránku – denní teploty poměrně výrazně narůstají a dešťové přeháňky se objevují jen sporadicky, takže si lidé začínají užívat naplno dny dovolených po dlouhých pandemických omezeních.

V souvislosti s obdobím prázdnin bych rád zmínil často diskutovanou problematiku zvý-

šeného počtu turistů a návštěvníků v naší obci, kteří přijíždí právě v této době navštívit levandulovou farmu. Protože je levandulový obchůdek situovaný přímo v obci, velké množství turistů v jeho okolí umocněné navíc velkým dopravním zatížením okolních ulic, nekázní řidičů při parkování a mnohdy nevhodným chováním turistů ke svému okolí vytváří poměrně častá nedorozumění a podněcuje nespokojenost místních obyvatel žijících v okolní lokalitě s touto situací. Právě tento důvod byl v roce 2018 jedním z podnětů pro zahájení změny územního plánu, která si kladla za cíl přesunout levandulovou farmu a s ní spojený turistický ruch mimo zastavěnou část obce. Vzhledem k nesouhlasu části místních občanů s plánovanou realizací projektu společnosti Hands s.r.o. na obecních pozemcích i s celkovou velikostí areálu a jeho blízkostí zástavby, byla zahájena změna územního plánu pro tuto lokalitu zrušena. Počátkem měsíce května letošního roku byl představen na informační tabuli obce i internetových stránkách nový záměr společnosti Hands s.r.o. osazení areálu levandulové farmy do blízkosti stávajícího levandulového pole v lokalitě Pod Zace. Jedná se o objekty na výrazně menším prostoru oproti původnímu projektu definované jako zemědělské stavby s jasně vyhrazenou plochou využití na vlastních pozemcích investora obsahující obchůdek, kavárnu, sklad prodáváných výrobků, drobnou výrobu, sušárnu a zpevněné parkoviště. V lokalitě se dále počítá s navazující parkovací plochou o velikosti cca 0,6 ha a také s nově vybudovanou příjezdovou asfaltovou komunikací, která nahradí stávající polní cestu. Nesporným přínosem tohoto záměru je skutečnost, že pěší pohyb návštěvníků nebude probíhat v zastavěné části obce, ale omezí se pouze na extravilán v lokalitě Pod Zace podél polních cest v úseku cca 500 m mezi parkovištěm a levandulovým polem. Zvýšený provoz automobilů pak můžeme předpokládat pouze na silnici III/4205 ve směru na Šakvice a zpět, nikoliv však po místních komunikacích. Do termínu uzávěrky zpravodaje nebyly proti tomuto záměru vneseny od místních občanů žádné námítky ani připomínky, byť byl záměr dlouhodobě zveřejněn na informační tabuli OÚ i na internetových stránkách obce. Vedení obce také už nebude organizovat žádná další setkání občanů k této problematice a předpokládá se, že na příštím zasedání zastupitelstva obce bude projednán návrh společnosti Hands s.r.o. na zahájení změny územního plánu týkající se možnosti využití výše uvedených ploch pro předem definované zemědělské stavby a s tím spojené aktivity. Věřím, že uvedené řešení je výhodné pro všechny zájmové skupiny – jak pro investora, který bude mít pro prezentaci a prodej svých produktů vybudovaný vhodný areál a zájmové aktivity budou soustředěny v jedné lokalitě, také pro místní občany, kdy bude turistický ruch soustředěn mimo zastavěnou část obce a ti pak mohou v klidu využívat také nabízené služby farmy, i pro celou obec, kdy se vrátí dopravní situace v obci během prázdninových měsíců do normálu a celý projekt také přispěje vhodným způsobem k její propagaci.

Vladimír Drbola
starosta obce

Dotace

1. Obec Starovičky obdržela dotaci z Programu rozvoje venkova JmK na osazení venkovních žaluzií do oken jižní strany budovy ZŠ a MŠ Starovičky. Jedná se o projekt „**Starovičky – žaluzie do oken ZŠ a MŠ Starovičky**“. Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 300 tis. Kč, požadovaná dotace 150 tis. Kč, tj. 50 % nákladů, obdržena dotace 150 tis. Kč, tj. 50 % nákladů.
2. Obec Starovičky nezískala dotaci z Programu rozvoje venkova JmK na dovybavení jednotky SDH v rámci akce „**Starovičky – doplnění výstroje a výzbroje zásahové jednotky SDH**“. Jednalo se projekt ve výši 202 tis. Kč se spoluúčastí obce 49,5 % vlastních zdrojů.
3. Obec Starovičky nezískala dotaci z programu Podpora rozvoje regionů 2019+ Ministerstva pro místní rozvoj ČR na realizaci přístavby jeviště kulturního domu a požárních bezpečnostních opatření celého budovy v rámci akce „**Přístavba kulturního domu v obci Starovičky**“. Jednalo se o projekt ve výši 9 115 tis. Kč se spoluúčastí obce 80 % nákladů.

Housenková kalamita

Pracovníci obce provedli v období květen – červen celkem 3 postřiky proti housenkám na okrasných stromech, převážně lípách, vysazených podél cyklostezky v lokalitě Pod Novými horami. Stromy byly opětovně housenkami napadány ze sousední plochy bývalého meruňkového sadu.

Cesta k rozhledně

V měsíci květnu bylo provedeno zpevnění příjezdové polní cesty od božích muk k rozhledně. U obrázku recyklátem ze stavební suti uloženého v areálu Klas-družstva Starovičky v objemu cca 300 tun. Zemní práce provedla bezplatně grejdrem společnost Skanska a.s., nakládku, dovoz materiálu a urovnání povrchu taženým grejdrem zajistilo bezplatně Klas-družstvo Starovičky a rozhrnutí materiálu smykovým nakladačem a jeho ztuhnutí vibračním váleem provedli pracovníci obce.

Koše na tříděný odpad

V prostoru dětského hřiště ve sportovním areálu a u rybářského srubu u Luže byly nově instalovány venkovní koše na tříděný odpad komodit „Papír“, „Plast“ a „Sklo“. Osazení košů v lokalitách, kde se pohybují především děti, by u nich mělo vytvářet přirozené návyky likvidace odpadů formou třídění odpadů s jejich následnou recyklací.

Uzavření dětského hřiště

Koncem měsíce května bylo vedení obce nuceno uzavřít víceúčelové hřiště na malou kopanou ve sportovním areálu. Důvodem byla skutečnost, že děti po sobě zanechávaly přímo na hrací ploše poměrně velké množství odpadu, převážně obalů od potravin. I přes neustálé napomínání se situace nezlepšila, proto bylo přikročeno k uzavření hřiště asi na dobu 10 dnů. Po znovuotevření hřiště se přístup dětí k dané problematice podstatně zlepšil, nicméně pokud

bude docházet v rozporu s provozním řádem opět k hromadění odpadků v prostorách hřiště nebo se děti nebudou na plochách umělé trávy přezouvat do čisté sportovní obuvi, bude pravděpodobně přikročeno k trvalému uzamčení hřiště a jeho otevření pouze na konkrétní aktivity po dohodě s určeným správcem.

Upozornění – workoutové hřiště

Obec Starovičky upozorňuje návštěvníky workoutového hřiště u Luže, především děti, aby neházely oblázky z dopadové plochy na tartanovou plochu, která musí být při nácviu parkouru vždy čistá. V opačném případě může dojít při podklouznutí sportujících k poměrně vážným úrazům. Děkujeme za pochopení a za ohleduplnost vůči ostatním uživatelům hřiště.

Omezení hlukové zátěže

Vedení obce žádá občany, aby práce o víkendech, u kterých je zapotřebí použít hlukové stroje, jako motorové pily, sekačky na trávu, křovinořezy apod. prováděli v době, kdy to bude majitelům sousedních nemovitostí nejméně nepříjemné. Jedná se především o časné ranní hodiny, kdy si chtějí většinou lidé po pracovním týdnu o chvíli déle pospat, případně nedělní odpoledne, kdy přijíždějí na návštěvu známí či rodinní příslušníci. Všichni tušíme, že ne vždy je možné toto dodržet, především ve vztahu k počasí nebo nepřetržitě pracovní době některých občanů. Pokud to však bude jen trochu možné, prosím o ohleduplnost ke svým spoluobčanům ve vztahu k této problematice.

Poděkování

Obec Starovičky děkuje p. Stanislavu Hlávkovi, Starovičky č. 360 za darování 16 ks vypěstovaných sazenic dubů. Sazenice žáci ZŠ přesadí do školního záhonu, kde o ně budou pečovat – ty se pak po dosažení potřebné velikosti dále přesadí na vybrané trvalé místo v katastru obce. Kromě přínosu pro životní prostředí tak bude mít jejich dopěstování snad i výchovný účel.

Text a foto: VD

Odpadové hospodářství

svoz odpadu

červenec

středa 14. 7. 2021
středa 28. 7. 2021

srpen

středa 11. 8. 2021
středa 25. 8. 2021

svoz bioodpadu

čtvrtek 1. 7. 2021
čtvrtek 15. 7. 2021
čtvrtek 29. 7. 2021

čtvrtek 12. 8. 2021
čtvrtek 26. 8. 2021

(HK)

OSVĚDČENÍ O ÚSPORĚ EMISÍ

Obec Starovičky

Identifikační číslo:
00283592

Díky rozvoji a provozu systému třídění sběru a recyklace vyuzitých složek komunálních odpadů, včetně obalových, jste ve spolupráci se společností EKO-KOM, a. s. přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení "uhlíkové stopy".

Úspora, kterou jste dosáhli představuje:

Emise CO₂ ekv.:
116,392 tun
Úspora energie:
1 676 991 MJ

Ing. Zbyněk Kozel
generální ředitel EKO-KOM, a. s.
V Praze dne 1. 6. 2021

2020

Vypočteno na základě studie Posouzení systému sběru a recyklace obalových odpadů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí.

Upozornění pro chovatele (především psů)

Na podzim minulého roku byl novelizován zákon na ochranu zvířat proti týrání, do kterého bylo doplněno ustanovení ukládající všem povinnost zajistit, aby zvíře, které chová, nezranilo ani neusmrtilo zvíře jiného chovatele. Porušení této povinnosti je posuzováno jako přestupek, za který může být fyzické osobě udělena pokuta až **1.000.000 Kč**. Zákodárce tak zareagoval na množství případů, ke kterým dochází a podle vysoké horní hranice možné pokuty přestupek považuje za společensky nebezpečný. Bohužel také na našem úřadu se při řešení přestupků s těmito případy setkáváme stále častěji. **Tohoto přestupku se může dopustit i chovatel, který vede psa na vodítku!** Chovatelé agresivních nebo „neposlušných“ jedinců by se měli této povinnosti přizpůsobit a buď zamezit jejich kontaktu s jinými zvířaty, nebo psy opatřit náhubkem, případně provést jiná vhodná opatření.

V naší praxi se také stále častěji setkáváme s řešením přestupků chovatelů, kteří neučinili opatření proti úniku zvířete. Jedná se především o volné pobíhání psů bez vlivu chovatele. Kvůli velké početnosti případů byla při podzimní novelizaci zákona zvýšena horní hranice pokuty za tento přestupek na 100.000 Kč (dříve „jen“ polovina). **Upozorňujeme, že toto ustanovení platí na celém území obce (resp. všech obcí) bez ohledu na případné obecně závazné vyhlášky o pravidlech pro pohyb psů na veřejných prostranstvích!**

Chovatele upozorňujeme na výše uvedená ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání a vyzýváme je k jejich důslednému dodržování. Pokud je nebudou respektovat, možná se u nás setkáme při projednávání přestupku...

Petr Berka,
Městský úřad Hustopeče,
odbor životního prostředí

Festival „Dechovka pod Pálavou“ v době pandemie

V této složité době, kdy celá planeta Země již více jak rok čelí pandemii koronaviru a jednotlivé kontinenty, státy, národy se s pandemií vyrovnávají a bojují, jak nejlépe umí, se naštěstí daří pandemii dostávat pod kontrolu. Proto jsme se rozhodli po roční odmlce využít relativně příznivé situace a opět uspořádat festival „Dechovka pod Pálavou“. Bohužel jsme museli s ohledem na vývoj pandemie a s tím souvisejících vládních opatření datum festivalu přesunout z již tradičního termínu poslední červnové neděle na datum 1. 8. 2021. Věříme, že i v tomto náhradním termínu 1. 8. 2021 prožijeme s dechovkou a vámi všemi krásné letní nedělní odpoledne plné dobré muziky a krásných písniček.

muzikanti Palavanky

Foto: situace levandulová farma

Dechová hudba Palavanka ve spolupráci s obcí Starovičky pořádá
v neděli 1. srpna 2021 od 14:00 hodin (na prostranství vedle kulturního domu)

Festival dechovek „Dechovka pod Pálavou“

Slovem provází Jiří Helán.

Akce se koná za každého počasí.

Je připraveno několik stanů pro obecnost, za velmi nepříznivého počasí sál kulturního domu.

Vstupné 140,- Kč.

Slosovateľné vstupenky.

Občerstvení zajištěno.

Jihomoravský kraj

Akce se uskuteční za finanční podpory Jihomoravského kraje.

Usnesení č. 17/2021

ze zasedání Zastupitelstva obce Starovičky,
konaného dne 8. 4. 2021 v 18:00 hod. v zasedací místnosti OÚ Starovičky

1. ZO **schvaluje** ověřovatele zápisu, program jednání, zápis a usnesení z minulého zasedání.
2. ZO **schvaluje** Rozpočtové opatření č. 2/2021.
3. ZO **schvaluje** zhotovitele prací na akci Založení krajinných prvků v k.ú. Starovičky firmu KAVYL, spol. s r.o., IČO 499 75 358 s cenou 20 307 247,37 Kč bez DPH. ZO **pověřuje** starostu podpisem Smlouvy o dílo po uplynutí lhůty na odvolání, pokud nebudou podány žádné námitky. Dále **schvaluje** registraci akce o rozhodnutí o poskytnutí dotace, identifikační číslo 115D315031057 ve výši 24 905 108,70 Kč.
4. ZO **schvaluje** prodej p.č. 3628/2 o výměře 25m2 dle geometrického plánu č. 833-258/2020 v k.ú. Starovičky společnosti EG.D, a.s. IČO 28085400 za cenu 12 500,- Kč bez DPH a **pověřuje** starostu podpisem kupní smlouvy.
5. ZO **schvaluje** pronájem (pacht) pozemku p.č. KN 3873 o výměře 80 m2 KLAS – družstvu Starovičky, IČ 49434632 a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy
6. ZO **schvaluje** přijetí podpory ze SFŽP ve výši 94 000,- Kč na projekt „Výsadba stromů v obci Starovičky“ a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
7. ZO **souhlasí** s úpisem akcií v souladu se znaleckými posudky nepeněžitých vkladů obce Starovičky, které budou oceněny znalcem jmenovaným Krajským soudem a současně **zmocňuje** starostu ke všem právním úkonům souvisejícími s realizací nepeněžitých vkladů do základního kapitálu společnosti VaK a.s. Břeclav. Jedná se o vodovodní řad „Starovičky – Zahrady – I. etapa, Komunikace a IS pro výstavbu, SO 301 Vodovodní řady“ a další „Starovičky: vodovod v ulici Nad kostelem“.
8. a) ZO **schvaluje** poskytnutí neinvestiční dotace z rozpočtu obce ve výši 10 000,- Kč Sboru dobrovolných hasičů Starovičky, IČO 634 349 54 na provozní činnost jednotky mladých hasičů. ZO **schvaluje** veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu obce Starovičky a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
b) ZO **schvaluje** poskytnutí neinvestiční dotace z rozpočtu obce ve výši 20 000,- Kč Sboru dobrovolných hasičů Starovičky, IČO 634 349 54 na provozní činnost jednotky. ZO **schvaluje** veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu obce Starovičky a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
9. ZO **schvaluje** účetní závěrku za rok 2020 organizace Základní škola a Mateřská škola Starovičky, okres Břeclav, příspěvková organizace, IČO: 70914320 včetně výsledku hospodaření.
10. ZO **schvaluje** převod hospodářského výsledku (zisku) za rok 2020 ve výši 55 899,65 Kč do rezervního fondu organizace Základní škola a mateřská škola Starovičky, okres Břeclav, příspěvková organizace, IČO: 70914320.
11. ZO **nesouhlasí** s předloženým stavebním záměrem RODINNÝ DŮM – nástavba a stavební úpravy“, č. zak. 31/2019, projektant Ing. Václav Cichra Hustopeče, investorů xxxxx, 691 68 Starovičky xxx z důvodu pochybností o souladu plánované stavby s podmínkami a regulativy Územního plánu Starovičky týkající se definice obytného podkroví.
12. a) ZO **schvaluje** záměr zřídit věcné břemeno distribuční soustavy kabelového vedení NN za účelem jejího provozování, které tvoří stavba „Starovičky, příp.NN, Dostálová“ obsahující síť technického vybavení, která je zřízena a provozována ve veřejném zájmu, na pozemku p.č. 595/1, ostatní plocha o výměře 16 272 m2 ve prospěch distributora elektrické energie. Věcné břemeno bude zřízeno úplatně za jednorázovou náhradu v celkové výši 1000,- Kč bez DPH. K této částce bude připočtena platná sazba DPH.
b) ZO **schvaluje** Smlouvu o zřízení věcného břemene „Starovičky, Táčky, přeložení VN 106, obec“ distribuční soustavy kabelového vedení VN za účelem jejího provozování, které tvoří stavba „Starovičky, Táčky, přeložení VN 106, obec“ obsahující síť technického vybavení, která je zřízena a provozována ve veřejném zájmu, na pozemcích p.č. 3977, 3994, 494/4, 522/2, které jsou ve vlastnictví obce Starovičky, ve prospěch distributora elektrické energie společnosti EG.D. a.s., IČO 2808500. Věcné břemeno bude zřízeno úplatně za jednorázovou náhradu v celkové výši 9700,- Kč bez DPH. K této částce bude připočtena platná sazba DPH a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
c) ZO **souhlasí** s vybudováním odstavného stání pro dvě osobní auta před RD čp. 107 a s přístavbou RD na parcele p.č. 473.
d) ZO **souhlasí** s rozšířením stávajícího parkovacího stání před RD čp. 264.
e) ZO **souhlasí** s projektem RD s garáží na p.č. 3995/5 a p.č. 3995/6 stavebníků xxxxx.

Ve Starovičkách 15. 4. 2021

Bc. Tomáš Dolák
místostarosta

Vladimír Drbola
starosta

Usnesení č. 18/2021

ze zasedání Zastupitelstva obce Starovičky,
konaného dne 3. 6. 2021 v 19:00 hod. v zasedací místnosti OÚ Starovičky

1. ZO **schvaluje** ověřovatele zápisu, program jednání, zápis a usnesení z minulého zasedání.
2. ZO **schvaluje** Rozpočtové opatření č. 3/2021.
3. ZO **schvaluje** Závěrečný účet obce Starovičky za rok 2020 s vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením obce bez výhrad, nebyly zjištěny chyby a nedostatky a ZO **schvaluje** účetní závěrku za rok 2020 včetně výsledku hospodaření obce Starovičky, IČO 283592 za účetní období 2019 sestavenou ke dni 31.12.2020.
4. ZO **schvaluje** provozní řád odstavného parkoviště Starovičky.
5. ZO Starovičky **schvaluje** přijetí účelové finanční podpory ve výši 150 000,- Kč z rozpočtu Jihomoravského kraje k projektu

„Starovičky – žaluzie do oken budovy ZŠ a MŠ“. Zároveň **schvaluje** Smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje pro výše uvedenou akci a **pověřuje** starostu obce podpisem smlouvy.

6. ZO **souhlasí s** realizací dle předložené projektové dokumentace na vybudování zastřešení parkovacího stání na pozemku p.č. 522/8.
7. a) ZO **schvaluje** Smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene distribuční soustavy kabelového vedení NN za účelem jejího provozování, které tvoří stavba „Starovičky, příp. NN, Dostálová“ obsahující síť technického vybavení, která je zřízena a provozována ve veřejném zájmu, na pozemku p.č. 595/1, ostatní plocha o výměře 16272 m² ve prospěch distributora elektrické energie. Věcné břemeno je zřízeno úplatně za jednorázovou náhradu v celkové výši 1000,- Kč bez DPH. K této částce bude připočtena platná sazba DPH. Dále ZO **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
b) ZO **schvaluje** Smlouvu o zřízení věcného břemene, které tvoří stavba „Starovičky, Tálky IV, rozš. NN“. Jedná se o umístění distribuční soustavy – kabelové vedení NN a pojistková skříň na pozemcích parc. č. 3977, 3994, 494/4 v k.ú. Staro-

vičky. Věcné břemeno je zřízeno úplatně za jednorázovou náhradu ve výši 9 000,- Kč, k této částce bude připočítána platná sazba DPH. Dále ZO **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.

8. ZO **souhlasí s** novým záměrem – projektem umístění levandulové farmy, na příštím zasedání zastupitelstva bude případně schválena změna ÚP.
9. a) ZO **schvaluje** Příkazní smlouvu „Založení vybraných krajinných prvků v k.ú. Starovičky“ se společností Atregia s.r.o. IČ 02017342. Jedná se o kompletní manažerské řízení a realizaci projektu a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
b) ZO **schvaluje** Příkazní smlouvu o výkonu činnosti autor-ského dozoru „Založení vybraných krajinných prvků v k.ú. Starovičky“ se společností Atregia s.r.o. IČ 02017342 a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
c) ZO **schvaluje** Příkazní smlouvu o výkonu činnosti technického dozoru „Založení vybraných krajinných prvků v k.ú. Starovičky“ se společností Atregia s.r.o. IČ 02017342 a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.

Ve Starovičkách 10. 6. 2021

Bc. Tomáš Dolák
místostarosta

Vladimír Drbola
starosta

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Návštěva Divadla Sluníčko z Prostějova

Po delší odmlce mohlo do mateřské školy zavítat maňáskové divadlo Sluníčko z Prostějova s třemi pohádkami. Tato společnost se nám vždycky líbila, tak jsme se na ni už moc těšili.

Dopravní výchova ve školce

V rámci dopravní výchovy jsme jeden den pojali jako "Koloběžkový". Děti si přivezly svoje koloběžky, na kterých si vyzkoušely svoji zručnost. Ne každému se úkoly podařilo splnit, ale odvaha se cení. Děti dostaly na památku diplom a sladká odměna taky nemohla chybět.

Návštěva 1. třídy

Naši předškoláci se byli podívat, jak to vypadá v opravdové škole. Navštívili své kamarády v první třídě, aby se podívali, co je příští rok čeká a na co se můžou či nemusí těšit. Rok utekl jako voda, za chvíli

jsou tady prázdniny a po prázdninách hrrr na ně.

Svátek dětí

Letošní svátek dětí byl tak trochu zvláštní. Děti v naší mateřské škole postihly neštovice, tak jsme si tento slavnostní den užili jen v malém množství. Vydali jsme se všichni na novou rozhlednu. Po cestě jsme plnili úkoly a překvapením na závěr cesty byl ukrytý poklad. Počasí nám přálo, tak jsme si celé dopoledne pěkně užili.

(Nov)

Výtvarná soutěž "Obrázky z mojí obce"

V březnu probíhala výtvarná soutěž s názvem "Obrázky z mojí obce", které se některé děti účastnily. Na prvním místě se za školku umístil Lukáš Forman se svým obrázkem "Kostel ve Starovičkách". Malému umělci gratulujeme!

Rozloučení s předškoláky

Ve čtvrtek 24.6.2021 v 16:00 proběhne slavnostní pasování předškoláků na školáky. Děti se rozloučí se školním rokem a školkou krátkým programem, nazvaným ŠMOULOVÉ. Na konec školního roku chystáme zábavné odpoledne s dětmi a rodiči ze školky. Na konec si opečeme špekáčky a společně si užijeme konec školního roku. **Přejeme všem příjemné prázdniny plné sluníčka, vodních radovánek a celkové pohody.**

(Kach)

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Čarodějnický den v 1. třídě

30. dubna jsme do školních lavic zasedli v kostýmech čarodějů a čarodějnic. Nejprve jsme si vyzkoušeli vytvářet a pojmenovávat různé lektvary. Ve třídě jsme procházeli obrázky různých čarodějnic, jejichž jména jsme přiřazovali na základě přečtených indicií, trénovali jsme tak čtení s porozuměním. Před školou na nás čekala stezka s čarodějnickými úkoly. Po splnění každého úkolu jsme získávali symboly, které jsme proměnili za písmenka a získali tak tajemku. Na konci dne čekala všechny zasloužená odměna.

Den Země v 1. třídě

Den Země jsme oslavili tematickou výukou. V tělocvičně na stanovištích si žáci procvičili poznávání stromů, rostlin a živočichů, třídili správně odpad, rozhodovali, co naší planetě škodí a co prospívá. Prošli se „bosou nohou“ po stezce s úkoly. Ve třídě jsme pracovali s textem o pandě. Ve výtvarných činnostech jsme vytvořili maskota s přáním pro naši Zemi. Krásy našeho okolí jsme se vydali pozorovat do místního parku a zahrádek, kde vše krásně kvetlo. V závěru vyučování jsme se postarali o naše školní zahronky, kde jsme vyseli ředkvičky a hrách.

3. místo ve výtvarné soutěži

Žáci 1. třídy se na podzim s nadšením zapojili do výtvarné soutěže „Obrázky z mojí obce“. Inspiroval je především místní kostel, tank, park, ale také tradiční kroje. Měli jsme velkou radost z ocenění obrázku Anetky Janouškové – Stárek a stárka.

(Baj)

Z naší školy

Celý březen a až do 12. dubna pokračovala distanční výuka online formou i formou zadávání písemných úkolů pro všechny ročníky. Ve výuce byly využívány různé formy a metody práce, aby žáky bavila a současně se naučili nové učivo. Video, kvízy, prezentace, hádanky, rébusy, soutěže či výukové interaktivní hry se staly běžnou součástí online hodin.

V pondělí 12. dubna jsme konečně téměř všichni nastoupili k prezenční výuce do školy. I když výuka probíhala za poněkud nestandardních podmínek (dezinfekce, roušky, testování, omezení výuky TV a HV), všichni jsme si užívali, že jsme spolu, učíme se, bavíme se, hrajeme si a povídáme si společně. Těšení na kamarády, paní učitelky a svoje třídy, očekávání, zvědavost a především chuť se opět učit, bavit se, povídat si a radovat společně, překonalo u některých strach z povinného testování a obav z celodenního nošení roušek. Tyto se rozptýlily vzápětí po prvním testování, které žáci zvládli na jedničku. Některí s prvotní podporou svých rodičů, ale dnes už se bez problémů děti testují sami, a jsme velice rádi, že dosud s negativním výsledkem.

Povinné nošení roušek uvnitř školní budovy ani dodržování striktních hygienických pravidel nikoho až tak moc nezatěžovalo. Brali jsme to tak, že je to bohužel "nutná daň" za to, že můžeme být konečně všichni ve škole. K naší veliké radosti bylo nakonec rozhodnuto, že od úterý 8. 6. nemuseli žáci mít roušky ve třídách při vyučování vůbec.

Mnoho společných tradičních akcí jsme museli v tomto období oželeť, ale snažili jsme se je alespoň částečně nahradit a připomenout jiným způsobem.

Prvňáčci pracovali na celodenním filipjakubském projektu včetně vaření čarovných lektvarů, v družině plnily děti čarodějné úkoly.

Maminkám jsme k jejich svátku popřáli a zarecitovali alespoň prostřednictvím školních web stránek a vyrobili jsme jim přáníčka a originální dárečky.

Probouzející se přírodu jsme poznávali doslova všemi smysly – objevovali jsme a pak malovali jarní květeny v okolí školy, osázeli jsme záhonky ranou zeleninou a bylinkami, nástěnky ozdobily obrázky s jarní tematikou.

Závěrem bych chtěla říct, že všichni věříme a pevně doufáme, že se všechno dostane do normálu, co nejdříve a od nového školního roku "pošlape" škola tak, jak má, bez jakýchkoliv omezení a nařízení, prostě tak, jak jsme byli zvyklí.

(Wal)

Den Země

Den Země je den věnovaný Zemi. Každoročně koná 22. dubna. Svátek je ovlivněn původními dny Země, které se konaly při oslavách jarní rovnodennosti, 21. března, a oslavovaly příchod jara. V moderním pojetí jde o ekologicky

motivovaný svátek, upozorňující lidi na dopady ničení životního prostředí. I my jsme si v hodinách vyprávěli o tom, jak je důležité přírodu chránit a starat se o ni a poté jsme ztvárnili v hodinách Vv.

Mezinárodní den dětí v základní škole

K Mezinárodnímu dni dětí jsme uspořádali sportovní dopoledne. Po delší době si děti s radostí zasportovaly. Sluníčko umocňovalo jejich radost z pohybu na čerstvém vzduchu a odměnou za dosažené výsledky jim byla osvěžující zmrzlina.

(Pír)

Proč se v pracovních činnostech učíme pěstitelství?

V rámci vyučovacího předmětu Pracovní činnosti je i pěstitelství, které má za úkol seznámit žáky s dovednostmi souvisejícími s pěstováním hlavně zeleniny, ovoce ale i květin a různých bylinek, a dále i se složením, zpracováním a ochranou půdy.

Každá třída, včetně MŠ, dostala svůj záhonek, o který pečuje a stará se o něj. Učíme se tak pracovat a bezpečně zacházet s různými nástroji jako lopatky, hrábě nebo motyčky. Tyto záhonky jsme za velkého přispění obce pořídili už vloni, ale kvůli uzavření školy na ně tenkrát nedošlo, takže jsme si to konečně letos užili. Po návratu do školy v dubnu jsme záhonky osázeli a bylo krásné pozorovat, jak se nejdříve začaly rýsovat „zelené řádečky“ rostlinek, které se zvětšují a ze kterých nakonec vyroste plodina, kterou jsme si zasadili. Po chutnání jsme si pak na ředkvičkách, hrášku, rajčatech, salátu, šťávu nám zpestřila máta a meduňka. Všem nám chutnalo o to víc, že to byly plody naší práce.

(kolektiv učitelek)

Cvičný požární poplach

Ani letos jsme nepodcenili přípravu na nepředvídané události a 4. 6. jsme si vyzkoušeli evakuaci školy (cvičný požární poplach).

Žáci i zaměstnanci školy jsou poučeni a instruováni, jak se zachovat v nebezpečné situaci, jakým způsobem ochránit své zdraví, jak se co nejdříve evakuovat, kde se shromažďovat po opuštění budovy. Všichni organizovaně se svými učiteli opustili budovu školy a v časovém limitu se shromáždili na stanoveném místě u školy. K navození situace skutečného požáru pomohly dýmovničky k výrobě kouře, které byly umístěny na chodbě školy. Čas máme rok od roku lepší, tentokrát jsme se všichni "zachránili" za 4 minuty a 19 sekund.

(Wal)

Tablo

Letos naši školu opouští šest žáků a přechází do 6. ročníku na ZŠ Komenského do Hustopečí. Přejeme, ať se jim i nadále daří, alespoň tak dobře, jak tomu bylo doposud.

Kaňky aneb perličky ze školy

Itálie svým tvarem připomíná gumovou holínku, protože je ze všech stran voda.

Knížku jsem ještě nepřečetl, protože maminka říkala, že mohu číst jenom tehdy, když budu mít umyté ruce.

Po poušti jezdí vembloudi na dvouhrbých beduínech.

Zvěř v přírodě dělíme na užitečnou a škodlivou. Škodlivá je však také užitečná.

Hobby je něco takového, co se pořád dělá, a nikdy to není hotové.

Prohrávat už umím, ale vyhrávat ještě ne.

Odvaha je, když se dobrovolně přihlásím, a nic neumím.

Ptáci létají na podzim do teplých krajů, protože pěšky by jim to trvalo dlouho.

Hrozen je škodlivá rostlina, protože se z ní dělá burčák.

Doma jsme tři. Tatínek, maminka a já. Já jsem nejmladší.

Moucha přijímá potravu jako slon sosákem, ale nejlíbil.

Skladatel na závěr skladby používá disonance, aby probudil posluchače.

Tatínek je pověřivý. Když potká kominíka, chytne se za knoflík. Když potká učitele, chytne mne za krk.

Když se jde nahoru do kopce, je nejtěžší stoupání. Když se jde dolů z kopce, je nejtěžší klesání.

Hrdina je člověk, který se bojí mít strach.

Kůň jezdí rychleji než vlak, ale jenom když kluše.

Všechny houby jsou jedlé, ale některé jen jednou.

Trému před zkouškou nemám, jen takové divné tušení.

Září je nejkrásnější měsíc v roce, protože je všechno akorát.

Od malička jsem byl záračným dítětem.

Všichni říkali, že to bude zázrak, jestli ze mne něco bude.

Stromy byly domovem našich předků.

První pomoc při utonutí člověka poskytneme tak, že napřed vytáhneme člověka a potom z něho vytáhneme vodu.

Když má tatínek na čele modřinu, tak je to mateřské znaménko.

Před naším letopočtem se počítalo odzadu.

Amazonky byly ženy, které bez ohledu na předsudky byly statečnější než muži. Zůstala po nich řeka.

Šalamoun byl ve své době nejchytřejší člověk na světě, protože měl hodně žen a dbal na jejich rady.

Sfingy byla napůl žena, napůl orel a napůl lev.

Egyptané uctívali kočky, například Kleopatru.

Připravila: Jaroslava Štefflová

Dodala: Anna Mazůrková

Výtvarná soutěž - Obrázky z naší obce

Aneta Janoušková - 3. místo v kategorii I. stupeň ZŠ

Lukáš Forman - 1. místo v kategorii MŠ

Seriál o bylinkách a zdraví – 43. díl

LICHOŘEŘIŠNICE (Tropaeolum) je letnička, kterou si můžeme snadno vypěstovat na zahrádce nebo v truhlíku. Svými oranžovými a žlutými květy rozjasní každý záhonek nebo okno. A mimo to má i léčivé účinky. Pozitivní účinek má například při zánětech močového měchýře. Je vhodná při nachlazení a ztrátě hlasu. Celá bylina je požitelná. Využívána je i čerstvá šťáva lichořeřišnice, např. v kapkách, ale také čerstvá či sušená semena, květy a listy.

Lichořeřišnice původně pochází ze severních tropických oblastí Jižní Ameriky a lichořeřišnici větší užívali na různé infekce už staří Inkové, byla průběžně lidmi rozšiřována do Evropy, Severní a Střední Ameriky, Austrálie i na Nový Zéland a ostrovy v Tichém oceánu, částečně do Afriky a Asie. V přírodních podmínkách lichořeřišnice zplněla.

V Jižní Americe již po staletí znali léčivé účinky této rostliny. Používali ji jako antibakteriální činidlo a věděli, že nejúčinnější je, když ji používáme čerstvou. Domorodci ji nejčastěji používali ve formě obkladu a zevně přikládali k ranám, nebo si z ní připravovali výtažky pro vnitřní infekce. Zajímavé je, že učarovala také americkým prezidentům. Thomas Jefferson, který se stal hlavou Států jako třetí v pořadí, pěstoval s oblibou lichořeřišnici a 34. prezident Spojených států Dwight D. Eisenhower zase přidával nadrcené listy do své vlastní zeleninové polévky. Jsou to většinou dužnaté byliny. Lodyhy jsou plazivé, až 5 m dlouhé. Při šplhání po okolních rostlinách si pomáhají až 20 cm dlouhými ovíjivými řapíky listů. Po opylení hmyzem se vyvine třídičná tobolka, sraštělá nebo výjimečně křídlatá, se semeny. Při pěstování vyžaduje chudší, propustnou půdu a slunné stanoviště.

Je to rostlina s celou škálou látek s bakterostatickým a insekticidním účinkem, používá se v lidovém léčitelství k léčbě nemocí ledvin, močového měchýře a dýchacích cest, slouží jako diuretikum i k léčbě problémů kůže. Čaj nebo tinktura pomáhá například s opary, akné, kruhy pod očima, vyrážkou a lišejem. Lichořeřišnice je prý přírodní antibiotikum, může pomoci při salmonelle, streptokoku i zlatému stafylokoku. Používá se též jako pomoc při padání vlasů a proti lupům. Květy můžete klidně dávat do salátu, mají jemně štiplavou chuť podobnou ředkvičkám. Nezralá semena se nakládají do kyselého nálevu a připomínají kapary. Ale pokud si chcete posílit imunitu, zkuste si vyrobit tinkturu z listů a stonků.

Lichořeřišnice obsahuje glukosinoláty, které mají protinádorové a antibiotické účinky. Dále obsahuje vitamíny C a K. Ty patří mezi významné antioxidanty. To jsou látky, které mimo jiné účinně bojují proti volným radikálům. Volné radikály přitom stojí za řadou civilizačních chorob jako jsou nádorová onemocnění, cukrovka, chronické záněty a mnohé další. Také obsahuje železo, jehož nedostatek způsobuje chudokrevnost. Ve

zdanlivě obyčejné rostlině dále najdeme kyselinu šťavelovou, vápník, mangan, fosfor, beta-karoteny, lutein, omega-3 mastné kyseliny, vlákninu nebo rostlinné bílkoviny.

Konzumace lichořeřišnice s sebou obvykle nenese žádné vedlejší účinky. Kdo je však alergický na některou obsaženou složku, může se setkat s nepříjemnou alergickou reakcí. Řeřicha také může ovlivňovat působení některých léků. Pro léčebné účinky stačí 30 gramů řeřichy denně.

V kuchyni můžeme využít veškeré části rostliny včetně semínek. Sušením nebo vařením přicházíme o hodně účinných látek, proto je vhodnější konzumovat lichořeřišnici čerstvou. Může být součástí salátů, ozdobou pokrmů nebo si z ní můžete připravit třeba chutnou pomazánku.

Pro léčivé účinky sbíráme květ, nať, listy i semeno od června do konce září. Sušíme je na přímém slunci. To je výjimka - na slunci se suší jen divizna a lichořeřišnice.

Tinktura

Potřebujeme velkou hrst semen lichořeřišnice, tvrdý alkohol cca 40 %, můžete použít například vodu a uzavíratelnou nádobu.

Semena lichořeřišnice překrájíme na poloviny, napěchujeme do sklenice, zalijeme alkoholem a uzavřeme. Sklenici necháme stát na teplém a suchém místě, ale nikoli na přímém slunci, po dobu 14 dnů. Sklenici denně protřepeme, aby se alkohol dostal dovnitř plodů a vstřebal co nejvíce obsahových látek. Po dvou týdnech tinkturu přecedíme do jiné uzavíratelné nádoby a nasáklá semena ještě vymačkáme. Tinkturu uchováváme v lednici.

Při zánětech močových cest užíváme tinkturu z lichořeřišnice po dobu 20 dní, 3× denně 15 kapek. Kvůli možné recidivě je důležité nevynechat ani jediný den. V případě nachlazení, onemocnění chřipkou, zánětech průdušek či astmatu, užíváme po dobu 14 dnů, 3× denně 20 kapek lichořeřišnicové tinktury rozpuštěných ve 2 dl neperlivé vody.

Můžeme vyzkoušet i antibakteriální kúru. Ta se provádí jedenkrát ročně, kdy se po dobu 8 týdnů užívá 3× denně 15 kapek tinktury.

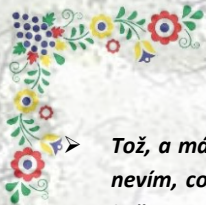
Mast na kožní problémy

20 g tinktury z lichořeřišnice, 40 g bílé vazelíny nebo domácího vepřového sádla, 20 g bambuckého másla, 20 g lanolinu, 5 kapek manuky nebo tea tree oleje. Ingredience jsou k dostání v lékárnách, některých drogeriích nebo na internetu.

Do vodní lázně si dáme nahřát masťové základy, bílou vazelínu, bambucké maslo a lanolin. Ten je důležitý, protože se složky spojí. Vše opatrně mícháme, až se nám základ začne rozpouštět. Jakmile je základ tekutý, přilijeme tinkturu. Položíme si misku na podložku mimo vodní lázeň a intenzivně mícháme. Jakmile tekutina mírně zchladne a získá polotuhou konzistenci, přidáme 5 kapek manuky nebo tea tree oleje a opět promícháme. Pokud by mast byla příliš řídká, přidáme trochu lanolinu a bambuckého másla. Mast nalijeme do vhodné uzavíratelné nádoby. Skladujeme při pokojové teplotě. Pokud bychom jako masťový základ použili vepřové sádlo, je třeba mast skladovat v lednici. Manuka neboli Balmín metlatý pochází z Nového Zélandu. Má podobné využití jako tea tree olej, ale má silnější antibakteriální účinky.

(HaHa)

Zprávičky po našem XII.

- Tož, a máme tu konečně léto, snát to chvílu vydrží. Včil šak nevím, co už je normální, esi to pozvolný jaro až do konca května, jak letos, anebo zima už vod konca srpna? Su z toho jakési celé zamrzlé.
- Su hrdé na tý naše děcka, že byly rády, že všechny mohly do té naše malé škole. Mohly sedět doma na řiti, ale vony tam chcely! Pravda, dyť by mohly byt načisto hlópy.
- Vím, že vysoká tráva se blbě seče. Ale to první sečení by se mohlo posunót až tehdá, až budó vodkvetlý tý první jarní kvítka jako só popence, tulipány, pampelišky, fialky apod. Dyť něni na tu krásu první trávy. V nekerých městách už se kání trávy vomezili na určitých místách enom pětkrát za sezónu. Enom u nás je to pětkrát do měsíce. Mysím že sme dědina a né zámecké park. Přeměslám, jak to tehdá mohli tí lidi vydržet, dyž se seklo enom vobčas.
- Viděl sem to, dyž sem zasé projížděl Brnem. U nás na dědině má všady tráva 3 centáky. Tam sice nekde taky, ale inde je pěkně růstlá, plná toho jarního kvítí.
- No a dyž sme eště u toho sečení, tož neděléto to v nedělu. Nekerém to vadí vodpoledňa a nekerém zasé dopoledňa. Tož je to prostý. Síct se bude moct enom vod pondělka do pátku, vod pěti vodpoledna do sedmé večera. Ná a bacha, to pak eště enom jedná za štrnáct dňů, jasný!
- U kostela byly vyměněný tý světla, kerý na něho svítíjó. Só úsporňeší a nebudó tak vypalovat tó fasádu. Kemu se to ne líbí, može třeba po svoje fasádě taky dostat.
- Na děckým hřišti u škole budó na té zdi toho tenisovýho kurtu nainštalovaný tý úchyty, aby po ní děcka mohly ložit. Tož dáváte si na tý svoje ratolesti bacha.
- Kolem toho hřiště za kabinama zase budó udělaný věcí zábrany proti přeletění tech balónů. Vono je to dost naprd, dyž to padá sósedom do zahrádek. Ná a mohli byste aji vomezit to kopání vo tu zídku kolem toho hřiště. Dělá to neskutečné kravál.
- Tož a tý světla tam asi vodmontujem. Kdo si tam chce it za hrát, tož by měl it za bílýho dňa a né v noci, aby to lídóm svítilo do voken.
- No, a co ten bordel, keré tam nekdy je po tech co tam chodíjó?! Zavedeme asi za to tý povinný práce a basta. Jak inak jich naučit vážit si toho, co tu majó.
- Aby byl v dědině věcí klid vod tech turistů, keří parkujó po vobci, museli sme kvůli temu udělat nekolik vopatření. Je mi jasný, že to néni všem po chuti. Zato asi dostaneme po fasádě my. Esi šak máte iné, lepší návrh jak to vyřešit inak, tož sem s ním. My za to budeme enom rádi.
- Tí vod levadule došli s novým návrhem, kde by mohla stát jejich farma. Chceli by to udělat na svých pozemkách, kósek vod toho jejich pole. Nikdo z vás k temu nic neměl, tož dófěme, že se co nespíš to parkování a pohyb tech turistů přesune tam.
- Pořídili sme takový tó plachtu na ten chladák na tý vína, keré sme nedávno pořídili, aby se na něho neprášilo, dyž se nevyužívá, tak jak by měl. Bude to pak slóžit aji proti čumilom, aby nevěděli kolik toho kdo vyslope.
- Na Noci kostelů sem teda nebyl, ale slyšel sem, že vo to byl velké zájem. Zorganizovali to nekeří naši Kaděti. Voni só teda dost, jak se včil povidá - akční. Voni se toho nebójjó. Klobók dolů.
- Ná, žepré se díky té kovidové době pročistil vzduch. Že je v něm míň toho bordelu, či tak. Ve vzduchu možná né, ale co zvoztane po zemi, to už nikdo nepoví. Hlavně že zakazujó používat plastový nádoby, ach jo.
- Ná a dyž sme u tech zelených. Nevím, esi je teda tak ekologiccký pořídít si tý elektrický auta. Jak si mysíte že se tá elektřina do nich vyrábí? Ná a co pak s tema použitýma baterkama?!
- Na tó našu školu budó pořízený tý venkovní rolety z té strany, jak na ňu pere slunko. Tož se děcka nebudó v tech třídách muset toli vařit. No, snát se ale ten další školní rok v té školy aspoň vohřejó, né jak to bylo letos a loni.
- Minule sem dával do tohoto zpravodaju tó povídku vo té tankové bitvě. Uvedl sem šak špatně její název. Nésó to enom Skřivánci, ale celé název je SKŘIVÁNCI NAD STAROVIČKAMI. Tož se za to moc vomlívám, su hňup.
- Jo, a esi se budete chcet další jaro pomilovat venku, tož můžete it ke hřbitovu. Budó tam zase kveť tý stromy lásky (sakury) a tý růžový peřiny po zemi só k temu jak dělaný. Nevím šak, esi na tem místě neměly rači růst tý stromy smuteční (túje).
- Zasé se kdosi vozval, že nám udělá jakýsi hezký fotky z vrchu na našu dědinu. Mohli byste pak čumět každému do dvora. Ná, my sme to šak vodmítli. Kdo se k nám chce podívat, ať donde vosobně. A keho zajímá kdo má co kde po dvoře, tož ať pěkně zazvóní.
- Už asi vopravdu začal postupné konec našeho rodného krásnýho českýho jazyka. Vocasi už schválili, že se ženská nemusí přimením menovat jak ženská (ová), ale jak chlap. Tož ba, doba ide dobředu, ale všecko snát nemusí it s ňó! Kerá s tem nesóhlasíte, tož přeče češko byt nemusíte, ne? Vono se temu aji tak divno povidá - přeúchylování!
- Letos by snád už tý hody, kerý loni nebyly, byt mohly. Dófám, že se tam všeci zendeme a pořádně si jich užijem.
- Jak sme chceli udělat to prodlóžení kulturáku, tož to nevinde. Tá dotaca, vo keró sme na to žádali, nám nebyla sózená. Nevadí, mysím, že ten kulturák je krásné takové, jaké je. Dyť ho stavěli naši vobčani, tož by aji bylo škoda, aby ho přestavěla kdejaká firma.
- Začátkem září se vedle něho, na tem venkovním placu, na vás budeme zase těšit na Farmářským vodpoledňu. Jak to tam bude zorganizovaný a kdo se tam bude předvádět, se brzo dozvíte. Tož pěkně všecko pěstujte, ať je co vystavovat.
- Jo a parádní je, že tá naša škola bude dělat pro tý naše děcka akce aji vo prázdninách. Majó tam byt jakýsi letní kempy, paráda. Tož moc chválím!
- Lidi, užite si léto, pořádně se nahřejte, dyť zima už nám zase pomale začne tukat na vokna!

(TD)

Z naší farnosti

Milí čtenáři naší rubriky, s radostí bych Vás chtěla informovat, že se naše farnost opět posunula kupředu a to uspořádáním také v našich Starovičkách NOCI KOSTELŮ. Tento projekt je celostátní a probíhá převážně vždy poslední pátek v měsíci květnu – měsíci Panny Marie. V naší vlasti začala tato tradice v roce 2009, kdy se k rakouské Noci kostelů připojila brněnská diecéze. Od roku 2010 se brány kostelů otevírají každoročně v celé České republice. K rozšíření Noci kostelů přispěl jeden vídeňský kostelník, který večer během úklidu nechal kostel otevřený a byl překvapen, jak otevřené dveře rozsvíceného kostela v atmosféře večerního města lákaly kolemjdoucí návštěvníky. Účel této akce je tedy prostý: Nechat nahlédnout do kostela i ty, kteří nechodí na bohoslužby. Mohou si tak prohlédnout mnohdy největší a nejstarší památku ve svém bydlišti, mohou se o ní něco dozvědět, zúčastnit se nějakého programu, či si jen tak v klidu usebrat popřemýšlet... Letošní motto je ze žalmu 104,20: PŘIVÁDÍŠ TMU, NOC SE SNESE, CELÝ LES SE HEMŽÍ ZVĚŘÍ. (Tedy zaměřeno na přírodu). Na výzvu pana děkana P. Jana Nekudy, abychom se také připojili spolu s okolními vesnicemi k hustopečské farnosti, zareagovala paní Lenka Krůzová, sestavila program a vymyslela tvoření s úkoly pro děti. Její manžel Libor z gruntu zrekonstruoval ve svém volném čase další dvě místnosti na faře a oba spolu s pomocí ochotných farníků vytvořili v jedné místnosti výstavu P. Václava Drboly, starých liturgických knih, misálů, korouhví, ornátů a různých předmětů. Pan Luboš Holacký provedl výmalbu těchto místností. Pan Zdeněk Trněný se pro Noc kostelů ochotně zhostil průvodce historií s komentovanou prohlídkou kostela, kůru a věže. Prohlídku opravdu nabitou zajímavostmi opakoval pro zájemce každou celou hodinu. Pan Robert Zeman zasedl za varhany a secvířil se zpěvackou skupinou Kadet hezké písně. Starší děti Vítek Krůza, Vojta Havlík a Šimon Vácha se nadšeně ujaly přidělených stanovišť vytvořených za kostelem a s radostí se věnovaly ostatním dětem, které se tvoření a úkolů zúčastnily. Byly velmi aktivní, přičemž nás Adámek Horčíčka mile překvapil vlastním výkladem o knihách a předmětech z devatenáctého století ve výstavní místnosti... Napoprvé jsme nepočítali s velkým zájmem o tuto akci u nás. Avšak jaké bylo naše překvapení, kdy kostelem tuto NOC prošlo přes sto návštěvníků, také ze širokého okolí. Zdeněk Trněný málem přišel o hlas a měl co povídat

ještě i těsně před zavíráním. Máme z toho velikou radost a už se těšíme na příští rok.

Na faře máme další novotu a to zbrusu nová, starodávná vrata ze dvora do ulice Sklepy. Je to přesná kopie těch starých, která se zubem času již rozpadala. Tato vyrobil Adámekův tatínek pan Martin Horčíčka, jak jinak než tak, jak provádí opravy Libor Krůza, ve svém volném čase a zcela zdarma. Pán Bůh zaplať za tyto tatínky, včetně Lenky, Veroniky a dalších nejmenovaných, kteří v dnešní době dokážou zcela zdarma svůj čas a práci věnovat pro všeobecné dobro naší farnosti, která tímto mládne.

První červnovou neděli jsme po dvou letech mohli prožít opět i s průvodem svátek Těla a Krve Páně – Boží Tělo. Minulý rok, tak jako o všechny svátky i o tento jsme v našem kostele přišli.

Velkým svátkem pro naši farnost byla neděle 13. června, kdy jsme po čtyřech letech opět mohli být účastní prvnímu svatému přijímání našich dětí. Tyto děti měly svátost přijmout již minulý rok. Však pandemie tomu zamezila. Ke stolu Páně poprvé přistoupily děti: LUKÁŠ ZEMAN, SOFIE ELLA KAMENÍKOVÁ a ADAM HORČIČKA. Děti se i s rodiči s panem děkanem P. Janem Nekudou pečlivě na tuto slavnost připravovaly, což bylo patrné, jak vše dobře zvládaly. Krásným zpěvem mši sv. doprovázela schola z Velkých Pavlovic. Čtení evangelia a přímlov se také ujaly děti se svými rodiči a kmotry. Jedna z babiček, paní Jiřka Kujová se ujala výzdoby, poděkování a také přání panu děkanovi k blížícím se narozeninám. Celá slavnost byla krásná a dojemná. Vyprošujeme všem, hodně Božího požehnání a přejeme, hlavně dětem, aby vydržely.

Na konci měsíce června děti zakončí tento zvláštní školní rok požehnáním a opékáním špekáčků na faře. Z důvodu uzávěrky zpravodaje, o tom zase příště.

PŘIPRAVUJEME:

SETKÁNÍ S PĚŠÍMI POUTNÍKY Z LUKOVA SE VZPOMÍNKOVOU MŠÍ SVATOU U PŘÍLEŽITOSTI 70. VÝROČÍ POPRAVY P. VÁCLAVA DRBOLY NA NEDĚLI 8. 8. 2021 V 15 hod. V KOSTELE SV. KATEŘINY VE STAROVIČKÁCH. PO MŠI SV. BUDE BESEDA S POSEZENÍM NA FAŘE. (Bližší informace upřesníme včas).

V NEDĚLI 15. 8. 2021 VE 14 hod. PŘIVÍTÁME V NAŠEM KOSTELE POUTNÍ MŠÍ SVATOU PĚŠÍ POUTNÍKY PUTUJÍCÍ OD NÁS DO KŘEPIC, ŽAROŠIC, AŽ NA VELEHRAD. VYPROVODÍME JE NA MÍSTNÍ HŘBITOV K UCTĚNÍ PAMÁTKY P. VÁCLAVA DRBOLY.

PODĚKOVÁNÍ:

MANŽELŮM LENCE A LIBORVI KRŮZOVÝM, MARTINOVÍ HORČIČKOVÍ, ZDEŇKOVÍ TRNĚNÉMU, ROBERTOVÍ ZEMANOVÍ, ČLENŮM KADETU, DĚTEM A VŠEM, KTEŘÍ SE JAKKOLIV ZAPOJILI KE ZDÁRNÉMU PRŮBĚHU NOCI KOSTELŮ.

Jménem farní rady Anna Haluzová

Výpisky z kroniky obce - 5. díl

Po více než-li sedmi letém odmlčení, chápu se péra, bych dle usnesení místního nár. výboru ze dne 28.3.48. zaznamenal do této knihy, alespoň některé události z doby t. z. protektorátu a pak navázal na doby po osvobození.

První kronikář p. C. Malinka, který se vzdal tohoto úkolu vlivem stáří a také následkem neutěšených poměrů zaznamenává události do konce roku 1940.

Začínaje svou činnost nemohu začít jinak, než-li vrátit se k onomu, pro náš národ a stát, nešťastnému dni, 14. září 1937. Kdy ve 3 hod. 29 min dotlouklo zlaté srdce našeho nezapomenutelného prvního presidenta T. G. Masaryka, ve věku 87 roků 6 měsíců.

Tento muž, který nám se svými spolupracovníky vydobil, po 300 letém porobení nár. svobodu, je zapsán zlatým písmem v dějinách všech dobrých Čechů a Slováků, určil ještě za svého života svého nástupce Dr. E. Beneše, který byl jeho zákem, odpočívá na lánském hřbitově, po boku své choťi.

Při zprávě o jeho smrti, nezástalo snad ani jedno oko suché, třeba, že smrt se již několik dní očekávala.

Jak to obyčejně bývalo v dřívějších dobách, tak i po jeho smrti se začalo mluvit o válce.

Byla také snad již cítit z celé světové situace, neboť naši sousedé v III. říši jejíž hlavou a vůdcem byl Ad. Hitler, volali po sjednocení všech Němců a od té doby (smrti p. presidenta) začali zvedat hlavy naši němci dali si název „Sudetští němci“, vedeni jsouce jejich vůdcem Konrádem Henleinem a začali klásti neuskutečnitelné požadavky pro naši republiku.

Začali se stavět kolem hranic železobetonové pevnůstky, horečně se zbrojilo, drátěné překážky se dělali a celý národ byl ve válečné horečce.

Dle usnesení našich spojenců Anglie a Francie byl k nám vyslán lord Runciman, který je též zapsán v dějinách našeho národa, který u nás vyhledával jen němce a s nimi se vadil, své „poznatky“ přednesl svým vládám a následoval nešťastný Mnichov.

Události stíhaly jedna druhou. Ultimatum Němců, dohoda velmocí, mimo Ruska, které nebylo na tuto dohodu pozváno, podle

kteří jsme měli odstoupit Sudety Němcům, Těšínsko Polákům, část Slovenska a Podkarpatskou Rus Maďarům.

Všeobecná mobilisace, která byla velice hladce provedena, obsazení hranic, stěhování českých lidí s pohraničí. Jak bylo velké nadšení vojáků, tak velké bylo sklamaní, když došel rozkaz „vyklidit „Sudety“. Též jsem byl jako radio telegrafista povolán do zbraně, a prožíval jsem všechny tyto dvakrát, jednou s naslouchátky na uších, po druhé když jsem je tlumočil vojákům, kteří netrpělivě čekali na každou zprávu. Poslední řeč p. presidenta Ed. Beneše, jeho rozloučení s národem, odlet za hranice.

Nemohu vypsát všechny tyto události, duševní skleslost vojska, kdy důstojníci se slzami v očích prosili své vojáky, by měli rozum a uposlechl moudrého rozhodnutí p. presidenta neboť jsme byli všemi opuštěni a našemu národu hrozila nemilosrdná záhuba.

Odchod na hranice byl se zpěvem, - návrat se slzou v oku a s kledbou na rtech.

Obsazování se provádělo v 5. Etapách, denně po sobě následujících.

Hranice byly stanoveny nemožně, ku příkladu trať Břeclav – Brno přerušována na úseky: Břeclav – Lanštorf Němci, Lanštorf – Rakvice naše, katastr Zaječín Němci, Šakvice naše, Hustopeče – Pouzdrány Němci, Vranovice – Hrušovany naše, katastr Vojkovice Němci.

Do naší obce utekl ze Zaječín p. Jozefek krejčí, který měl ženu němku, pro kterého si přišlo po odchodu našich vojáků asi 30 – 40 Ordnerů, v noci mezi 12 – 4 hod. chudáka našli, dobili a vzali sebou, asi za 4 dni byl z Mikulova vrácen, odstěhoval se se ženou do Bořetic, tam v roce 1942 zemřel, stále postonával následkem té hrozné noci.

Ještě jeden občan se k nám přistěhoval. Byl to p. Utner z Hrušovan n. Jev. rodem i se ženou Němec, který se hlásí k tamější české němčině, které zůstal věrný dodnes. Budiž mu ke cti, že mluvil doma vždy česky, ač na první pohled bylo patrné, že není našeho původu, sám jsem jel jednou v noci ze služby, beze světla na kole on šel z práce ze Zaječín se ženou a mluvili spolu česky. Ted' žije zase ve svém rodišti.

Na dráhu jsme museli do Vel. Pavlovic, než-li byl upraven styk pohraniční, vydáváním propustek.

Koncem října 1938 byl zvolen presidentem republiky Dr. E. Hácha, když před tím Slováci si vymohli autonomii. Hácha byl do té chvíle národu neznámý a národ ho přijal nesimpaticky.

Ve stálem neklidu a rokování přišel 15. března kdy nás počali obsazovat Němci, den před tím 14. III. 39 ohlásilo Slovensko svou samostatnost.

Národ byl vším tak zdeptán, že přestal doufat ve spravedlnost. Jediná útěcha byl Londýn a Moskva, kdy po celodenní práci pozdě v noci s uchem na amplioně jsme chytali tyto dvě stanice a čerpali další sílu.

Hned 16.3.39 dán rozkaz jezdit v pravo, což bylo trpné přijato a bez větších nehod se vžilo.

Do naší obce přišlo asi 200 Němců, vojáků dne 16.3.39 odpoledne. Byli přijati nevšimavě až na několik jedinců.

Ubytování byli ve škole, hostincích a u větších rolníků. Obecní zastupitelstvo se chovalo důstojně, nepřekročilo meze národní cti, konalo jen co nezbytně muselo.

Kuchyně byla u Matěje Malinky č. 41 a měla také několik strážníků z našich občanů.

Disciplina bez lidskosti, jeden voják zde zemřel. Každé upotřebení platili, odešli 23.3.39.

Následovalo odebrání loveckých pušek. Postiženi byli: p. M. Hübner, Fr. Sedláček, Václav Tomek, Václav Klecandr a Jos. Šafařík č. 19.

Koruny se převáděly na marky v poměru 1 ku 10. Založeno nár. souručenství, vedoucí p. V. Brožek.

Proveden velký nábor dělníků do říše. Od nás odešlo asi 30 dělníků, kteří byvše zlákáni vysokým výdělkem a také finanční tísní.

Později odešlo ještě asi 20 osob do Německa, částečně dobrovolně, někteří nuceně. Jeden z nich p. Jar. Prát č. 101 který

pracoval v Berlíně a dojel na dovolenou, byl zatčen, pro pobuřující řeči, někdo jej udal, byl v koncentráku popraven.

Obyvatelstvo přestalo politisovat, strany zrušeny a začalo více myslet na p. Boha, návštěvy kostelů se zvětšovaly a lidé se měli více rádi.

Musím se vrátit pár měsíců zpět, k 1. lednu 1939 kdy k nám přišel z Kurdějova p. farář Podlezl, který tam působil 33 roků, byl tam velmi oblíben ale změněnými poměry se musel také vystěhovat.

Nemohu nevzpomenout prvního božího těla, které se konalo za jeho působnosti. Byl krásný jarní den, po požehnání u oltáře p. Jos. Šafaříka, pan farář obrácen k lidu pravil: „Prosím Vás, pomodleme se očenáš a zdravas, za naši těžce zkoušenou vlast.“

Taneční zábavy byly zakázány, napadeno Polsko. České nápisy nuceně přejmenovány na německo-české, zavedeny lístky na mydlo k 1.X.39, lístky na šaty a uhlí (k 1.XI. a 15.XII.)

Studenstvo vysokých škol v Praze a v Brně demonstrovalo, zatýkání, zavření škol, útek studentů a mladých lidí za hranice. Od nás odešel 26.XII.1939 z hranice vysokoškolák Lud. Mazůrek a vrátil se jako letec poručík z Anglie. Méně šťastným byl Zdeněk Beránek, který se pokusil o překročení hranic byl chycen a po půl letém věznění odpraven.

Rok 1938 a 1939 byl největší zkouškou národa. Prožil velké zklamání, ponížení ale

vyšel ze všech těch zmatků očistěn, zacelen a s pevnou nadějí na lepší budoucnost. O hospodářských poměrech píše můj předchůdce.

V roce 1939 se narodilo 18 dětí a zemřelo 8 osob.

Finanční stráž na dřívějších starých hranicích, přešla na nové hranice. K nám přišlo 8 členů fin. stráže.

Rok 1940

V naší obci ode dávna se stloukalo máslo které hospodyně nosili na do trh do Hustopeče. Po obsazení „Sudet“ do Vel. Pavlovic, neb je odebírali překupnice.

Můžete si představit ten poplach, který byl vyvolán nařízením o povinné dodávce mléka? Zvykli jsme horším věcem, i to se vžilo.

Začalo se hospodařit s obuví, lidé pokud mohli dělali zásoby, začali jsme věřit, že válka brzy neskončí. Začala dodávka vajec.

Začátkem května vypukla válka na západě kde již bojovali naši legionáři, která skončila obsazením Belgie, Holandska a větší částí Francie a poručíkováním zbylé Francii.

Odvody koní, vítězství ve Flandrech oslavováno týdenním zvoněním, odstraňování pomníků p. pres. Masaryka, u nás odstraněna ze školy deska na památku rus. leg. J. Komosného, změna v obec. zastupitelstvu, kdy se musel vzdát funkce bývalý starosta obce,

rus. leg. Jan Drbola, ital. leg. Jan Brožek, služby obec. sluhy.

Starostou obce se stal bývalý tajemník obce p. Fr. Kadrnka č. 14 z nařízení okres. úřadu, náměstkem p. V. Brožek a členem obec. zast. p. Frant. Buchta hostinský, rovněž dle rozkazu okres. úřadu.

V červnu zavedeny noční hlídky, hlídalo se dálkové kabelové vedení, elektr. vedení, C.P.O. vše s nechutí, mnohdy v obec. kanceláři se verbovalo do rána. Zrušeny svátky, dovoleno v neděli pracovat, životní potřeby úžasně stoupaly.

Žně byly velmi deštivé, obilí porostlé, píce prohnala. Jednu deštivou neděli, kdy lilo jako s konve, vystoupil p. farář na kazatelnu a pravil asi toto: „Milí farníci, když se tak dívám oknem do té Boží přírody, odpadá mi chuť na kázání. Tak si myslím, že ti páni u zelených stolů mohou pořad nařizovat, že se má v neděli pracovat, svátky zrušit, ten kdo to tam nahoře řídí, sleduje jiný cíl – jenže budeme mít při tom hlad. Prosím Vás, pomodleme se, by nám p. Bůh zachránil, co se zachránit dá.“ Jak jsem mu byl vděčný za ta slova.

Obilí sypalo málo, podzim byl chladný, koncem října námrazy na stromech a drátech vedení, nedostatek paliva, děti měly zimní prázdniny, hrůza na vyhlídky do budoucna.

V tomto roce se narodilo 15 dětí a bylo 6 úmrtí.

Pavlaína Prátová

Společenská kronika

V měsíci květnu oslavily významné životní jubileum

paní Žofie Kostrhounová – 95. narozeniny

paní Bronislava Kalousková – 70. narozeniny

Rozloučili jsme se:

květen – Michaela Jušková, Starovičky 223, Švábenice

červen – pan Josef Janoušek, Starovičky 94

červen – pan Jaroslav Hovězák, Starovičky 207

červen – pan Josef Holacký, Starovičky 79

Blahopřejeme rodičům:

Dne 26. 5. 2021 se narodila Ema Kleandrová.

Rodiče:

Veronika Kralovičová a Pavel Kleandr.

Dne 4. 6. 2021 se narodila Klára Kovářová.

Rodiče:

Jana Kovářová a Jindřich Kovář, Starovičky 157.

Jak se umírá s covidem na covid 19

Čtvrtek sedmého ledna tohoto roku se stal pro mě osudným. V podvečer ve středu jsem odpovídal manželce na dotaz, zda mně není špatně, stále opakovaně. Jsem v pohodě, nic mně není, jen je mně pouze trochu divně. Slovo divně, co do jeho obsahu, zní opravdu divně. Vypovídá o mnohém a také o ničem. Manželka si mohla vybrat pro ni přijatelnou alternativu. Večer jsem si v obvyklý čas šel lehnout do postele a až na pár vteřin, kdy jsem vnímal okolí, se definitivně probudil přibližně po čtrnácti dnech v nemocnici na ARO.

Těch pár vteřin procitnutí jsem zaznamenal na nosítkách, které obsluha záchranky táhla po našem kostrbatém chodníku směrem k sanitce. Pak jsem ještě slyšel kovové zvuky při ukládání nosítek a velkou ránu při zavírání zadních dveří. To byl signál pro mě, zavřel jsem oči.

Nevím, jak cesta dlouho trvala a kam také směřovala. Přijeli jsme k velkému prostранství, které bylo obeháno zeleným plotem s velkými oky. Bylo tam několik bran, vybavených posuvem, ovládané pouze dotykem. První čeho jsem všiml, že před sanitkou, téměř na krajnici, je namalovaná v kruhu číslice 80. Chápal jsem to jako místo mého uložení vzhledem k mému věku. Nestalo se tak. Ocítl jsem se téměř uprostřed oplocené plochy s výhledem na stanoviště zdravotníků a na příjezdovou komunikaci. Pozemek se mírně svažoval směrem dolů od nohou. Po levé ruce jsem měl vzrostlé keře, tuje a několik bříz. Poloha na nosítkách mně neumožňovala podívat se za sebe. I výhled vpravo byl hodně omezený. Přesto jsem odhadoval, že oplocený prostor může být z větší části zaplněn. Většina z nás, kam jsem mohl dohlédnout, měla různá lehátka nebo speciální podložky. Vedle mě bylo volné místo, kam zdravotnice přivedli dvě ženy. Tipoval jsem je ve věku kolem padesáti let, které uložily na tuto speciální podložku. Neviděl jsem na ně, ale nešlo neslyšet jejich přání udělat svoji potřebu. Zdravotnice je doslova přemlouvaly, že to co mají

pod sebou je pro tuto potřebu nejlepší. Ať se nestydí, jsou tam od toho aby jim pomohly. Jsou na tuto práci zvyklé. Přemlouvání bylo až nekonečné, dokonce mně vadilo.

Obrátil jsem pozornost k hlavní bráně, kde stála velká skupina postávajících zdravotníků. Jejich počet se mi zdál až zbytečný. Sám jsem si odpověděl, že je lepší mít někoho navíc, než kdyby měl chybět. Měli vybavení podobné tomu, co jsem viděl v televizi. Na obličejích masky, které byly vybaveny asi mikrofony, někteří měli vysílačky. Ale to byl můj dojem. Dokonce jsem si pro sebe řekl jak to mají zmáklé, sofistikované.

Všiml jsem si, že přede mnou přešla několikrát starší žena. Měla na sobě igelitovou pláštěnku do deště a na hlavě pytlík ze stejného materiálu i tvaru používaného na nákup drobného zboží v supermarketech. Nějaký hlas mně napověděl, že je to paní doktorka. Na mě ale působila jak sběratelka odpadu. Stále se pohybovala v blízkosti odpadkových košů.

Opět nějaký hlas oznámil, že si musíme nasadit masky z důvodu plicní ventilace. Přišli mezi nás zdravotníci a začali nám rozdávat masky na obličej. Mohl jsem si vybrat ze tří velikostí. Všechny jsem vyzkoušel, samozřejmě jsem si vybral tu největší. Byla vyrobena z plexiskla, kolem jeho okrajů lemována šedou gumou. Bohužel, až při konkrétním použití jsem zjistil, že když si ji nasadím pod bradu, jak správně mělo být, horní guma mně zakryla oči. Naopak, když jsem si ji nasadil horní stranou nad oči, spodní strana ucápávala ústa nebo nos. Nebylo komu si postěžovat, vlastně mě to ani nenapadlo.

Opět nějaký hlas za mou hlavou, který pravděpodobně zaznamenal mé trápení, mně nabídl pomoc. Podstrčil mně hadičku, do které proudí čerstvý vzduch a tu si mám přiložit před nos nebo ústa, nejdéle však na pět minut. Během, snad kolem tří vteřin, jsem měl před sebou černou hadičku s ucpaným koncem, ale v jednom místě hustě perforovanou. Pak stačilo rychle sundat zbytečnou masku a slastně nasávat, za mírného syčení blahodárny vzduch. Bohužel, hlas za mnou, dodržel časovou podmínku a s omluvou mě odpojil. Tento úkon se opakoval ještě dvakrát.

Během nekonečné manipulace s maskou, přešel pode mnou, asi na vzdálenost deseti metrů vysoký zdatný muž s vysokým čelem, přesto hustými vlasy sčesanými dozadu. Měl na sobě normální civilní oblečení, sako a kalhoty. Byl mně sympatický. Pokračoval

v chůzi za vegetaci po mé levé ruce, kam zasahovalo naše ležení. A zase anonymní ná-pověda. To je pan doktor. Ná-pověda řekla něco, co jsem předpokládal. Uplynul nějaký čas, měl jsem zavřené oči, když mě někdo oslovil. Byl to pan doktor. Ptal se, jak se mně vede a kdybych potřeboval pomoci, ať se přihlásím. Zavede mně trubičku přímo do plic. Než jsem stačil poděkovat a ihned se přihlásit, byl pryč. Docela mně mrzela nevyužitá šance. Neměl jsem ponětí o tom, jaký je den a kolik je hodin, když se přede mnou opět objevil. Docela familiérně mě oslovil. Tak co, půjdeme na to? Na nic jsem nečekal, ihned jsem souhlasil.

Tímto souhlasem jsem odstartoval úplně jiný příběh, jakoby natáčený jinou kamerou. To, co jsem popsal v předešlém textu, pokud jde o prostor, nikde v autentické podobě v žádném areálu nějaké nemocnice nenajdete. Pokud jde o popisovaný děj, odehrával se v mé hlavě. S realitou nemá nic společného.

Seděl jsem na dně v bedně, podobné těm, které dnes používají lidé na záchyt dešťové vody o objemu jednoho kubického metru, ale přece jen o něco větší. Na stropě jsem viděl pravidelné, dosti silné modré čáry. Na stěně proti očím na celé ploše běžel značně rozmazaný, až neviditelný černobílý film, snad válečný. Mé sedění se stále měnilo, přecházelo až v pololežení. Mnohdy jsem měl nohy zapřené o protější stěnu. Zvenčí jsem neslyšel žádný sebemenší zvuk, žádný pokyn. A vlastně od koho? Pobyt v tomto prostoru, v absolutním tichu, byl deprimující. Zkraje jsem měl trpělivost a vyčkával, ale nevěděl jsem na co a na koho. Pak mě začala trápit myšlenka, jak dlouho jsem v bedně zavřen a proč? Sedím zde hodinu, dvě nebo deset? Nebo snad několik dnů? Nikde jsem neviděl nějaký únikový otvor. **Navíc jsem zjistil, že mám ruce svázané tenkým lanem.** Snažil jsem se jej stáhnout, převážně z pravé ruky. U levé ruky jsem neměl šanci. Pokusy muselo být na desítky. Výstižněji by bylo, že jsem svému osvobození věnoval hodně hodin. Mnohdy mně chybělo k vytažení ruky několik centimetrů nebo jen konců prstů. Jednou dokonce jen polovina nehtů mně zbývala k vysmeknutí z lanka. Nikdy se to nepovedlo, naopak vždy nějakou náhodou došlo k utažení uzlů.

Poslední boj jsem vybojoval mimo popsanou bednu, úplně v jiném objektu a tentokrát i za pomoci nohou. Ležel jsem svázaný ve stodole na potažní travní sekačce. Vrata směrem do dvora byla otevřená a já poznal,

že se nacházím u Hübnerů pod „kostelem“. Před jejich domem přes silnici, trochu šikmo vpravo se nacházel můj rodný dům. Boj jsem sice opět prohrál, ale zjistil jsem jedno, že s konci prstů levé ruky jsem se dotkl nějakého aparátu nebo kabeláže, umístěné na břiše vlevo dole.

Opět jsem se ocitl v osudové bedně, aniž by mně docházelo, proč. Věděl jsem, co mě čeká. Vysvobodit se z pout nebylo absolutně možné. Nechtěl jsem život ukončit nekončícím trápením a pak zešílením. **Rozhodl jsem se, že chci zemřít.** Napadlo mě, že s konečky prstů nemám šanci uspět. Plán jsem měl jednoduchý. Naklonil jsem celou váhou těla vpravo, kam se přesunulo mé těžiště a pak se prudce, opět celou vahou, naklonil vlevo. Na avizovaný předmět jsem dosáhl, což potvrdilo bouchnutí něčeho na zem a následující silný, až výhružný ženský výkřik: **ČLOVĚČE, CO TO DĚLÁTE, CHCETE SNAD UMŘÍT!** Chtěl jsem odpovědět, že ano, ale nevydal jsem ani hlásku. Nešlo to.

Trápení v bedně skončilo a já se ocitl v jiném prostředí, ale mně již známém. Opět jakoby jiný filmový záběr. Ležel jsem ve velké stodole na lehátku, která byla plná ostatních pacientů. Většinou jsem měl zavřené oči, ale při jejich krátkém otevření jsem postřehl, že je hluboká temná noc, stodola nemá mezipatro a já uviděl snad přes chybějící křídlice nebo mezery mezi nimi oblohu. Nevím, zda jsem spal, ale při zavřených očích mě oslovil velmi příjemný dívčí hlas. Vedle lehátka stála lidská silueta. Já, aniž bych ji viděl do obličeje, jsem věděl, že musí být pěkná, příjemná a moc hodná. Bylo to zjevení, předem pasované na mého pozemského strážného anděla. Ptala se mě, zda jsem neznal jejího dědečka, který byl v mých letech a před mnoha lety zemřel.

Odpověď musela být pro ni překvapující. Znal jsem jej velice dobře. Společně jsme studovali na jedné škole, i když každý v jiném ročníku a jiném oboru. Mnohokrát jsme se později potkávali na jeho pracovišti při pracovních záležitostech. Přišla za mnou proto, že ona je přesvědčena a dokonce to ví, že se uzdravím a že mně to přeje celá její rodina, všichni na mě myslí.

Poznámka: byla to sestřička z nejrizikovějšího covidového oddělení, kde jsem strávil nejkritičtější chvíle svého života. V počítači narazila na mé příjmení a také bydliště, kde shodou okolností její dědeček pracoval. Byla to až neuvěřitelná náhoda, ale pro mě velmi pozitivní. Až do konce mého pobytu, mě pravidelně navštěvovala vždy se slovy útěchy, povzbuzení a také pochválení za pokrok při zvládání léčby.

V nemocnici jsem postupně prošel přes ARO, Mezioborovou JIP a Metabolickou JIP.

O převozech mezi nimi jsem vůbec nevěděl, nevnímal jsem je. Nevěděl, co se se mnou děje. Všechny peripetie, ať kladné či záporné, jsem se dozvěděl až z vyprávění dcer a manželky.

Teprve na poslední JIP jsem asi po týdnu začal vnímat sám sebe a realitu kolem sebe. Měl jsem již k dispozici mobil, takže komunikace s rodinou i nejbližšími přáteli byla sice minimální s ohledem na můj zdravotní stav, přesto jsem se postupně dozvídal až neuvěřitelné zdravotní komplikace, které jsem podstoupil. Návštěvy pacientů, byly až na vážné výjimky zakázané.

Večer 6. ledna 2021 nezačal tak jednoduše, jak jsem jej popisoval. Jasno v tomto směru mně udělala manželka. V noci se mi chtělo jít na malou stranu. Když jsem se postavil u postele, ihned jsem se vyvrátil a padl na záda. Hlavou jsem narazil na čelo postele, ale ne na hranu, takže se to obešlo bez zranění. Žena mě nějakým zvláštním způsobem dotáhla na záchod, kde jsem vykonal malou potřebu. Bohužel tu hlavní jsem také vykonal, ale někde úplně jinde. Celou noc sledovala můj zdravotní stav. Měl jsem stále mírnou teplotu, ale rapidně se mi změnila barva pokožky, přecházela z červené na cyanotickou a především barva jazyka. Měl barvu jako po požití malin. Pro ni to byl signál k jednání. Zavolala na známé číslo 155, operátorka ji předávala informace, co má se mnou dělat. Sanitka mě odvážela do okresní nemocnice v 11,30 hod.

Zdravotníci po celou dobu manipulace se mnou měřili saturaci, neboli procento okysličení krve. Dle manželky poslední hlášení při mém ukládání do sanitky mělo hodnotu 42 %. Po přijetí v nemocnici zjištěn těžký oboustranný zápal plic.

Další sdělení manželky, ale i mladší dcery, která pracuje jako zdravotní sestra, jsou neuvěřitelná a lidskému chápání až nepochopitelná. Starší dcera, bydlící v Praze, momentálně se nacházející v dalekém zahraničí, která zajišťovala s nemocnicí stálý kontakt, obdržela dne 13.1. 2021 SMS z ARO:

Je v umělém komatu napojen na dýchací přístroj, dnes mu měli dělat tracheostomii, protože se předpokládá, že ten dýchací přístroj bude potřebovat dlouho a aby se mohl probudit z komatu. Točí se i na břicho, aby se provzdušnila i dolní partie plic, Stav bohužel nadále vážný, potřebuje vysokou koncentraci kyslíku.

Další den, tj. 14.1.2021 **stav stabilizován, je při vědomí, funkce plic lehce zlepšená.**

Avšak následující den 15. ledna večer přišla SMS od ošetřujícího lékaře s tímto sdělením: **stav kritický, obáváme se, že zemře. Je mi to moc líto.** V tom čase byla manželka u mladší dcery v H.K. Je zajímavé, že se jí ve

stejný čas zastavily hodinky (18,50 hod.). Na druhý den se manželka s rodinou mladší dcery přesunula do místa našeho bydliště. Tam se stalo něco opět neuvěřitelného. Nástěnné hodiny neukazovaly čas, zastavily se.

Ihned se spolu vydali do nemocnice mě navštívit. Nemohli mě poznat, teprve sestřička jim ukázala, kde ležím v umělém spánku, bez jakékoliv reakce na jejich přítomnost a položené otázky. Každý můj výdech a nadechnutí vyvolával pocit posledního okamžiku. Dcera podle jejího sdělení si vzala moji ruku, velmi studenou a přiložila si ji na srdce. Tímto se se mnou rozloučila. To též provedla i manželka.

Následující hodiny a dny byly pro nebližší utrpením. Vždyť se čekalo na potvrzení smutné prognózy. Jen vzpomínka na tyto krušné dny jim vhnání i nyní slzy do očí. Rozhodli jsme se společně toto téma již nikdy neotevírat. Mám před sebou propouštěcí zprávu z nemocnice, kde je popisován podrobně každý lékařský zákrok a v jakém stavu se nacházím. Rovněž nemám zájem se přehrabávat v tom, co je již minulostí.

Stalo se však něco neočekávaného, v co nikdo nevěřil. Po dalších dvou dnech v umělém spánku přišla nadějnější zpráva: **o chlap lépe, je kontaktní, funkce plic se zlepšuje, ale je hrozně slabý.** Za čtyři dny, tj. 22.1. na dotaz, zda mě můžou navštívit, bylo odpovězeno: **Jistě, není problém. Spolupracuje, ale polykání mu dělá potíž, proto jsme mu dnes udělali PEG, tzn. hadičku přes břišní stěnu do žaludku. Návštěva je možná a prospěšná, stav se pomaloučku lepší.**

Starší dcera ihned přerušila zahraniční pobyt a přijela mě i s vnukem navštívit. Bohužel s pozdní lítostí jsem jim musel sdělit, že o této návštěvě nic nevím. Stále jsem byl v umělém spánku.

Přesto mně z pobytu na ARO zůstalo v hlavě několik pozitivních vzpomínek. Muselo se tak stát asi až na konci mého pobytu na tomto oddělení. Již jsem jednou napsal, že jsem většinou ležel a měl stále zavřené oči. Bylo to časně ráno, když mě někdo začal upravovat rukou vlasy. Slyšel jsem, pane X máte vlasy jako Tyrolák. Otevřel jsem oči, bylo to ONA. Poznal bych ji i podle hlasu.

Proč jako Tyrolák? Viděla jsem v televizi Tyroláka a on měl vlasy přesně jako Vy. Vám se to nelíbí? Ale právě, že líbí, jen jsem to trochu upravila. Měla nade mnou nakloněnou ruku, tak jsem ji z vděčnosti pohládl. Věděl jsem, že je Slovenka a pochází ze Záhorí, dokonce mi řekla z které vesnice, což jsem zapomněl. Tuto celou oblast jsem dobře znal, nakonec to nebylo daleko od nás. Oslovoval jsem ji sestřičko, přesto ji sýpavým hlasem sdělil, že až se uzdravím zapívám ji písničku Kúty, Kúty to je malé městečko, tam jsem nechal svoje srdéčko. Smála se tomu. Také patřila k mým pozemským andělům. Upravila na mně, co bylo zapotřebí a s úsměvem se rozloučila slovy. Když budete něco potřebovat, tak zavolejte, ráda přijdu. Ale jak mohu zavolat, když nemohu mluvit? Dal jsem ji návrh. Když klepnu držákem dvakrát na šibenici nade mnou, budu to já. Platí? Platí! Opravdu to několik dnů platilo. Nebylo to žádné privilegium, nemohla mě upřednostnit před jinými, ani bych na to nepřistoupil. Stačilo, když jsem z nějakého kouta pokoje slyšel. Pane X, vím o Vás, až dodělám práci tady, tak hned přijdu.

Pak přišel den, možná pro personál zvláštní, pro mě normální jako každý jiný. Nevím, kolikátého to bylo a co to bylo za den. Opět jsem ležel, oči zavřené, jenom jsem sluchem zaznamenal pohyb více osob a více řeči. Při krátkém otevření očí a k tomu ještě perifernímu pohledu mě napadlo, že to bude asi vizita. Podle zvýšeného počtu bílých plášťů a jednoho závěrečného vyjádření to určitě vizita byla. Slyšel jsem hlas, nevěděl koho, snad pana primáře:

Zde máme našeho prvního uzdraveného (možná vyléčeného) pacienta. Pak následovalo moje přijetí, dokonce s titulem.

První poznání sebe samotného a okolního prostředí proběhlo až po mém přesunu na Metabolickou JIP. Zde jsem si začal uvědomovat složitost situace, do které jsem se dostal. Stále jsem byl napojen na přístroje a při jakékoliv potřebě byl závislý na cizí pomoci. Věděl jsem, že nastává chvíle, ve které se musím i já zapojit na cestu k návratu do

normálu. Nad tím, co bude pro mě znamenat „normál“, jsem raději moc nepřemýšlel.

Nemá smysl podrobně popisovat, co se se mnou na tomto oddělení dělo. Byla to fáze, kterou prožívají a kterou procházejí především pacienti po vážných srdečních a mozkových příhodách, ale i jiných vážných nemocech, nyní i postkovidových. Přesto se zmíním o dvou, pro mě stresujících, okolnostech.

Nejvíce mě vadila absolutní závislost na cizí pomoci. Dostávala mě psychicky na dno. Kdysi nám mladým chlapům, vynikající a slušný, postarší místní učitel jednou větou vyjádřil, co je stárí. Stárí je věk, který stojí za h..... Když si chci kýchnout, tak si pšiknu, když si chci pšiknout, tak si pr..., když si chci pr....., tak se pos... Tady jsem poznal, jakou pravdu měl. Třikrát jsem volal sestřičku nebo ošetřovatelku, že „se mi chce“, a za jejich asistence se pokoušel vykonat potřebu. Nepovedlo se. Počtvrté jsem se styděl je opět volat - otravovat, bohužel, povedlo se. Nic nepomohlo utěšování, ať si z toho nic nedělám a že je to normální.

Dalším problémem, který jsem si sám vprovokoval byl trénink paměti. Zjistil jsem, že dlouhodobou paměť (co se stalo v dávné minulost, nebo kdysi nastudoval) mám relativně dobrou, ale krátká paměť je velmi špatná. Celý týden jsem se snažil zapamatovat výraz „saturace“, nebo příjmení naší paní doktorky. Nemohl jsem si vzpomenout na jména spolužáků, dokonce i kamarádů, i když jsem si jejich obličej dokázal představit. Bylo to pro mě frustrující, deprimující. Po týdně až deseti dnech jsem si vzpomněl, že již v patnácti letech jsem věděl, že saturace je jeden z mnoha technologických stupňů při výrobě cukru z cukrové řepy (Beta vulgaris variace sacharifera), konkrétně čištění pomocí vápence. Když mně automaticky naskočil i latinský název cukrovky, věděl jsem, že mám vyhráno. Paní doktorku si pamatuji dodnes a snad i doživotně. I to ostatní automaticky naskočilo.

Při konzultaci tohoto stavu s lékaři mně bylo sděleno, že všechno chce svůj čas a moje snaha byla předčasná. Ale mohu být rád, že to dopadlo dobře, také to mohlo dopadnout jinak.

Když jsem se dostal do stavu, že jsem mohl za pomoci cvičitelky dojít k velkému chodítku a s ním za její asistence přejít až 2 x chodbu, byl to jak pro mě, tak i personál, úspěch. Do té doby jsem byl ještě nechodící, tzv. ležák. Netrvalo dlouho, kdy mně bylo sděleno, že za týden na tomto oddělení končím. Stalo se tak 18. 2. 2021.

Měl jsem být propuštěn do domácí péče. Nedovedl jsem si představit, jak by mohl někdo o mě, za současného zdravotního stavu, pečovat. Bylo to nemožné. Nakonec starší dcera zajistila jinou alternativu, která byla přístupná všem pacientům, které poznamenal covid 19. V den propuštění z nemocnice jsem byl dcerou převezen, jejím vlastním autem, do jednoho rehabilitačního ústavu vzdáleného cca 250 km.

Vzpomínky na tento ústav jsou z mé strany dost rozpolcené, poznamenané mým nočním pádem, který skončil zlomeninou dvou žeber a tím i vynuceným prodloužením pobytu. Výsledek léčení a můj osobní boj za pomoci lékařů, fyzioterapeutů a ostatního personálu s nemocí „polyneuropatie“ kriticky nemocných, je na další příběh. Snad na něj někdy dojde. Ztráta vlasů je to poslední co by mě trápilo.

Přesto chci seznámit čtenáře s jedním slovem, které bylo pro mě doposud obsahově nepoznané. Jsou to **CHIMÉRY**, nebo také blouznění, přeludy, halucinace, vidiny. Nelze je přejít a nezaznamenat.

V ústavu se za zaměřením na léčbu postižení pohybových orgánů u postcovidových pacientů, se nás sešlo několik mužů. Stali se z nás dočasní kamarádi. Naše absurdní příběhy doprovázející léčbu, lze právě zařadit do kategorie chimér. Vzájemně jsme se o ně podělili a s některými Vás seznámím.

Nejmladší z nás byl pan Jiří, 57 let, prodělal oboustranný zápal plic, napojen na plicní ventilaci, provedena tracheostomie, při umělém spánku měl svázané ruce.

Ležel jsem v obřadní síni – krematoriu, na dně šachty, do které na konci obřadu sjíždí rakev se zemřelým ke zpopelnění. Byl jsem v dřevěné rakvi, slyšel jsem, jak přichází smuteční hosté, sedají si i průběh obřadu. Největší strach jsem měl ale z večera. To za mnou přicházela osoba podobná čarodějnicí nebo ježibabě, která mně předělávala do rakve kovové. Na ni nasadila kovové víko, které zamykala. Prý abych jí přes noc neutekl. To se opakovalo několik nocí.

Pan Zdeněk, 62 let, již před covidem léčen na astma, prodělal oboustranný zápal plic, napojen na plicní ventilaci.

Díval jsem se na sebe, jak mám místo hlavy polovinu skleněné bílé koule a na ramenou a zádech pomoci svorek připevněné hořící velké svíčky. Nejvíce mně ale vadilo, když mě někdo zasunul do kovové roury, to bylo na zbláznění. Nebo jsem viděl, jak byli lidé nastrkáni do rour stejné velikosti. Někteří ale byli vyšší, tak se to mělo srovnat na stejnou výšku. Vlastnil jsem malé letadlo a s ním létal vesmírem napájet planety energií. Ještě při odletu jsem se díval, zda svítí. Kolem mého letadla létalo hodně sputníků. Řídily je Rusky. Vozily děti do školky nebo školy nebo také hodně na nákupy.

Pan K., 84 let, již před covidem měl drobné problémy s chůzí, prodělal oboustranný zápal plic, napojen na plicní ventilaci.

Z dálky jsem viděl velké hejno něčeho, co se řítilo na mě. Vypadalo to jako ptáci, pak jako drony. Když to bylo nade mnou, poznal jsem, že to jsou velké ostré nože a že mně chtějí uříznout hlavu. Začal jsem se bránit, ale už

nevím, jak. Musel jsem se ubránit, když jsem tady.

Vážení, pár slov na závěr mého příběhu. Nikde v něm nenajdete mé příjmení, nebo konkrétní údaje o mém pobytu v různých zdravotnických zařízeních, přesto nejsem anonymní. Svůj příběh jsem si chtěl, jak se říká, vzít do hrobu. Bohužel. Dostal jsem se nechtěně na několik měsíců do epicentra covidového dění, ze kterého mně bylo smutno. Na jedné straně máme možnost sledovat ubohé šarvátky „našich politických představitelů“, na straně druhé tisíce mrtvých a relativně vyléčených pacientů, odkázaných na pomoc jiných. Co o těchto víme? Kolik je jich? Do jakých stupňů poškození jsou zařazeni?

Byl jsem svědkem propouštění pacienta z nemocnice, kterému bylo sděleno pět vážných zdravotních problémů, které si musí doma „pohlídat“. S krkem, kde je ještě velká díra budete chodit na ORL, nohy vám bude přebalovat Charita, můžete je ještě požádat i o jiné služby, s cukrovkou budete pokračovat v diabetické poradně, praktický lékař, kterému dáte propouštěcí zprávu, o vás ví, s ním budete řešit stálou kontrolu tlaku, musíte shodit alespoň 15 kg na váze a začnete cvičit. Pak pána posadili na invalidní vozík a rodinný příslušník si jej převezl domů. Další komentář snad není třeba.

Nejen já, ale i ostatní pacienti ocenili, že se našel někdo, kdo si symbolicky vzpomněl na mrtvé a namaloval křížky na dlažbu Staroměstského náměstí, nebo že Novinky.cz zřídily web, kde lze zavzpomínat na oběti covidu.

Ale zaznamenali jsme v deníku Právo ze dne 26.2.2021 na první straně, až bombasticky vyznívající článek, jehož autorem je Karel Felt „Zažil jsem covid na vlastní kůži. Chřipečka to opravdu není“. Byl o tom, že rektor Univerzity Karlovy, Tomáš Zima prodělal těžkou verzi koronaviru. Soucítil jsem s ním, není to opravdu chřipečka. Byla tam zveřejněna i jeho fotografie a poděkování týmu, který o něj ve Všeobecné fakultní nemocnici pečoval. Nevím, co autor tímto článkem sledoval, když na druhé straně máme tisíce vážných případů onemocnění roztroušených po všech koutech naší republiky. Mnozí nemocní to mají do nejbližší nemocnice desítky kilometrů. Přináší to vážné komplikace i jejich nejbližším.

V prvé řadě je třeba těmto lidem pomoci a především jim veřejně naznačit, že společnosti záleží na každém z nich. Že v boji s covidem není privilegovaných, že není v kvalitě poskytované lékařské péče rozdíl mezi velkými městy a malou nemocnicí někde v okrajové nebo pohraniční oblasti.

Má hospitalizace v okresní nemocnici trvala od 7.1.2021 do 18.2.2021. Byl jsem ošetřován týmem lékařů, bez řady titulů před svým a za svým příjmením. Prostě normální vynikající a obětaví lidé. To samé mohu říci o sestřičkách, ošetřovatelkách, pomocném personálu. Nesmím zapomenout i na vojáky, kteří tam vypomáhali. Všem jsem při svém odchodu poděkoval. Až se dám po zdravotní stránce, jak se říká do kupy, učiním tak ještě písemně.

KaFr.

STŘÍPKY Z MINULOSTI – NAŠE ŠTARVICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

POKRAČOVÁNÍ PÁTÉ ČÁSTI – A TAK BĚŽEL ČAS...

Vrátím se zpět, do prvních let našeho působení v JZD. Na podzim roku 1966, nám oznámil ekonom pan František Benda jinou zprávu než předminulý rok o škole. Prohlásil: „Děvčata, už se budete mět lepší. Budeme jak ve fabrice. Budó aji v družstvu bévát dovolený! Zatím enom v zímě. Představte si! Zimní rekreace od Svazu družstevních rolníků. A tož sem vás nahlásil na tédeň do Prahy, abyste si trochu užily. Samozřejmě je všecko zadarmo, tak jak máme zájezdy. Tož se hleďte vypravit.“ No to bylo něco pro nás! Do Prahy! V životě tam žádná z nás nebyla. Tož honem novy kabáty, ať nejedeme v tech, co sme eště nosily do školy. Jelo se do Brna pro flaušáky. Takový vlněný flaušák s kožešinkou tehdy stál přes osm stovek! To byl měsíční plat, ale ten

letní, kdy se nejvíce vydělávalo! Také jsme si koupily první kabelku „abysme přece vypadaly“. Se Stázi jsme měly stejné a předvedly je její mamince, načež ona si z nás dělala legraci a nám vzala vítr z plachet slovy: „Pché, prosím vás, to ste si nemohly kópit nějaký trochu nóbl? Dyť s takový k nám už roky ježdí Sefka z Olomóca“. (Rodinná tetádáma). A bylo to. No nakonec nás to pobavilo, že jsme jak Sefka z Olomóca (kmotřenka mého muže) a „s kabelkama sme v Praze hónily vodu“ a kupodivu nám dlouho sloužily. Byl to „pocitivé ruské matroš“. Taková týdenní rekreace byla zcela zdarma a sestávala z ubytování v nejlépeších hotelech. My jsme bydlely v hotelu AXA, hned naproti Bílé labutě, největšího tehdejšího obchodního domu. S plnou

penzí a každodenním programem s přidělenou průvodkyní, která se o nás starala. (Viz film „Homolka a tobolka“). Přes den jsme poznávali Prahu. Památky, muzea, hrad... Vše samozřejmě s výkladem průvodkyně a také komentovanou okružní jízdou samostatným autobusem Prahou. Večery byly všechny vyplněny divadlem – Národním i v Karlíně, kinem – tehdy jsme shlédli premiéru DÁMA NA KOLEJÍCH, seznamovacím a rovněž rozlučkovým tanečním večírkem ve Slovanském domě, či na Žofíně. Navštívili jsme proslulé varieté ve Vodičkově ulici, hospodu u Fleků atd. Zkrátka při takové rekreaci našinec viděl víc než Pražák. Co na tom, že o družstevnících na rekreaci byla natočena hromada filmových veseloher, kde jsme byli pro srandu. (Ona to opravdu

veliká „sranda“ byla. To bych mohla vyprávět). Avšak tyhle zážitky nám nikdo nemůže vzít a dovolím si podotknout, že nebýt JZD, tohle bychom nezažili. Tu Prahu jsem ráda absolvovala ještě jednou později s manželem. Také Mariánské lázně. Zimní rekreace byly také do Karlových Varů, Luhačovic, či na hory a podobně...

Tak se i na vesnici a v JZD rozvinula doba dovolených, lépe řečeno družstevních zimních rekreací. A my děvčata, „totálně nasazená“, jsme poznala, že platí to, co se odjakživa říká „že všecko zlé je pro něco dobrý“. Kde bychom se tehdy a zadarmo tak snadno dostali my vesničané do „světa“. Myslím, že v žádném podniku to tak nefungovalo. U nás to bylo díky tomu, že jsme se stali součástí Svazu družstevníků rolníků, kam každé družstvo přispívalo určitou částku na kulturu a určitě také přispíval stát. Víím, podniky měly své ROH, ale také jistě víc uchazečů o rekreace. V JZD na to pracovníci nebyli zvyklí a také se mnohým nechtělo opouštět své domovy a záhuby. Proto byly veliké možnosti pro ty, kteří zájem měli. Neexistovalo ani později nějaké výběrové řízení pro tyto rekreace. Spíš naopak.

V červnu roku 1967, nám opět Frantík Benda udělal radost. Přišel a prohlásil: „Děvčiska, zakopte si rychle svoje tátky řepy a pojedete na dovolenou na Vranov“. „Cože? Včil v létě? Dyť to přece v kolchozi neide!“ „Ále ide. Včil už budó bévat dovolený aji v létě. Šak sem vám to na podzim říkal. Tož honem zakopat a pojedete. Ubytování na pláži, tož si pořídte plavky, brýle proti slunko, ať ste moderní, kupte deky, ať se máte na čem povalovat. A je to zase ze stravů a samozřejmě zadarmo, jak dycky. Enom si zjistíte vlak, jak se tam dostanete“. Tož to byla věc! V životě jsme v létě na žádné dovolené nebyly. Byly jsme rády za

zájezdy. A včil totok? No tož, coby né. „Hurá na to! My to zvládnem!“ Z řepy jsme chodily opravdu za tmy, záda bolela, ale vidina pláže na Vranově nám dodávala sílu. A bylo to fajn, počasí nám přálo a opravdu jsme si to užily a odpočinuly si. K ubytování byly takové dřevěné kamrlíky v řadě s dlouhou pavlačí, po třech postelích. WC a umývárky společné tak, jak to i dnes v kempech bývá. Strava třikrát denně v restauraci - též dřevěné. Zážitky z Vranova by byly samozřejmě zase na veliký článek, co jsme se jedna druhé navývaly a nadělaly legrace ze sebe a mezi sebou. My jsme byly opravdu veselá parta a legrace pro pobavení, to byl náš život. To nás drželo i při té těžké práci pořád v pohodě a dobré náladě.

Rok od roku se kulturní vyžití družstevníků zlepšovalo a byly zavedeny také letní týdenní rodinné dovolené. Začalo to týdenními pobyty v Jedovnici v Tyršově chatové osadě, kde byl správcem bratranec našeho tehdejšího předsedy Jana Sedláčka (ze Šakvic). S ním předseda domluvil termíny, kdy by mohly naše rodiny na chatu a bylo to vyřešené. Ubytování v chatkách se nám i našim dětem velice líbilo, zvláště nám matkám, protože strava byla s plnou penzí a musím říct, že paní Sedláčková byla výborná kuchařka. Postupně se výběr rekreačních středisek rozšířil a jezdilo se také k Novému Městu na Moravě zvané Tři studny a některá další. Později sloučené družstvo koncem osmdesátých let, zakoupilo mobilní obytné buňky, které postavilo po třech kusech v kempech na Plumlově a na Smradavce u Buchlovic. Tak mohlo vždy šest rodin v jednom termínu prožívat svou dovolenou. Ještě před sloučením, v první polovině sedmdesátých let nastaly i poukazy pro letecké cesty k moři. Rumunsko, Bulharsko, SSSR. Mimo tyto výlety a dovo-

lené byl téměř každý měsíc autobusový zájezd do Brna do divadla, nebo do kina. Co jenom jsme shlédli operet, baletů i činoher. Jezdilo se do Brna do Jadranu na širokoúhlé filmy, které měly tehdy u nás premiéry. Byly to indiánky – VINNETOU, OLD SHATTERHAND a pod. V tomto kině jsme také shlédli muzikál WEST SIDE STORY. Také jsme jezdili na Angeliku, když se začala u nás promítat. Později se jezdilo také na lední revue, když do Brna zavítala třeba taková HOLIDAY ON ICE s Hankou Maškovou a sourozenci Romanovými. Také se navštěvovalo varieté Rozmarýn v Brně a. t. d. V osmdesátých letech následovaly letní rodinné rekreace v různých hotelech a chatách, které patřily SDR. Oblíbený byl jak pro zimní, tak pro letní dovolenou Václavov u Bruntálu, Čeřínek u Jihlavy, či Babylon na Šumavě a mnohá další. Nejen to, byly k mání také hotelové rekreace dospělých, stejné, jako ty zimní. Například Luhačovice a pod...

V roce 1975, když jsme s Boženkou Kynclovou nastoupily znovu do práce po mateřské dovolené, začaly jsme spolu při práci snít o pořízení vlastního stanu s vybavením a společných dovolených pod stanem. Práce nám tak lépe ubývala a bavila. Na jaře při pletí řepy cukrovky, jsme myšlenku zpečetili a své muže postavily před hotovou věc: V sobotu jedeme do Brna na jarní Veletrh nakupovat. Tak se stalo, že jsme koupili dva stejné stany, stříšky, lehátka, campingové vybavení a doma rozloživše po koberci velikou mapu, plánovali, kam se vydáme. Boža prohlásila: hlavně hodně daleko! A vyjedeme hodně brzo! Takže první náš „čundr“ začal v pátek, ve čtyři hodiny ranní a směr slovenská Šírava. Jezdily jsme pak každý rok po vlastech československých a to na deset dní, přičemž jsme se třikrát stěhovali, abychom toho hodně poznali. Takže opravdový

NAŠI DŮCHODCI, zimní rekreace v Karlových Varech: uprostřed v šátcích Růžena Mužíková a Veronika Haluzová. Nad nimi Štěpán Mazůrek a Jiří Pleskač

Vranov 1967, už to chtělo stín. zleva: Fanylnka Pecůchová, Maru Chovancová – Holacká, Boža Kynická – Kynclová, Anička Kostrhounová – Haluzová a Mařenka Šafaříková – Smutná.

čundr s půl pytle nakopaných raných brambor, zavařeným masem ve sklenicích, prvními vlastními okurkami na salát a popřípadě s kanystrem višňáku. Do restaurací jsme nechodili, to bylo i tehdy nad naši peněženku. Snad jen jednou, nebo dvakrát při přemísťování. Stavění stanu jsme měli perfektně nacvičené a děti také přesně věděly, co je jejich starost. Po příjezdu do kempu a vyložení, ihned šlapaly „žabu“ a nafukovaly lehátka. Milovali jsme tyto společné dovolené natolik, že jsme upustili od luxusních družstevních dovolených zdarma a věnovali jsme dny dovolené svým dětem pod stanem. Víím, že na ně rády dodnes vzpomínají tak, jako my a ještě cítí prskající opékané brambory na pánvičce na nezbytném plynovém vařiči značky PALAVAN, či vonící pečinku vyklopenou ze sklenice na cibulku. V kempech jsme kopírovali východoněmecké turisty a sami jsme si ušili rozšíření našich stanů o velikou společnou místnost 5m x 3m, kterou zase u nás obdivovali návštěvníci kempu. Proti případnému chladu jsme vyrobili z pevného igelitu srolovatelný kryt na celou naši usedlost, takže u nás bylo vždycky jako ve staré kuchyni. Naše společné zážitky s Kynclovými by vydaly určitě na knížku. Mnoho jsme spolu prožili a procestovali. Česko i Slovensko. Bývalo nám spolu moc dobře a také děti si to neskutečně užívaly. Za žádné drahé dovolené bychom tyto prosté, skromné dovolené prožité zcela v přírodě nevyměnili. Máme krásné vzpomínky.

Starovičtí družstevníci si zvykli jak na společné hospodaření, tak na společnou zábavu. Tak nějak vyšuměl i test po odevzdaném soukromém majetku. Pamatuji si, že i moji rodiče, ač tak dlouho odolávali a vstoupili do družstva mezi posledními takřka z donucení v roce 1959, pro družstvo opravdu žili a říkali, že se mají určitě hodně líp, než kdyby byli na všechno sami.

Také práce v kolektivu byla daleko veselější, i když mnohdy, jak jsem se již zmínila velmi těžká. JZD Starovičky si koncem šedesátých a v první polovině sedmdesátých let vedlo velmi dobře a lidé pracovali, až na nějaké výjimky poctivě, jako na svém. Slavily se dožínky, jak jsem je již popsala, ale také velmi radostné „doplatky“. Po roční uzávěrci a odložení peněz na vše potřebné a do různých fondů, byla také nemalá částka vyplácena jednotlivým členům. A to bylo zase veselo, zpěvu, tance a sál v Buchtově hospodě praskal ve švech...

Nebylo to však na dlouho. Jen do roku 1975. To nastala zásadní změna a byla sloučena tři družstva v jedno. Starovičky, Zaječí, Šakvice se sídlem v Šakvicích. Každé bývalé družstvo mělo své návyky a způsoby práce, ale především postoj a zodpovědnost ke kolektivní práci. Tam jsme také otvírali oči nad heslem, které tam panovalo a jež nám doposud bylo cizí, a to: Kdo nekrade, okrádá rodinu. U zaječských členů k tomu patřil ještě vulgární slovník, jaký u nás nebyl zvykem. Zvláště u žen! Tím samozřejmě neházím všechny do jednoho pytle. Všude se najdou poctivci, slušní i ti druzí. Těch druhých, co se týká krádeží, bylo také pár u nás a bylo to o nich všeobecně známo. Byla to však jen hrstka a tady to byla snad většina, anebo větší polovina, abych nekrivdila. To se nám, kteří jsme si zvykli pracovat jako na svém, vůbec nelíbilo a nepřestávali jsme vycházet z úžasu. Vřak také JZD Starovičky přineslo do společného hospodářství největší kapitál...

I když nastaly nákladné dovolené od Svazu družstevních rolníků v podobě až čtrnáctidenních leteckých zájezdů například do Finska, v červnu na rozkvetlou Sibiř, k Černému moři, či Jugoslávii, už nikdy to nebylo naše malé, poctivé, štarvícké hospodářství. Už nikdy jsme se necítili, jako doma...

V životě už to tak chodí a každá doba nese své. Jednou dobré, podruhé špatné. Nic ale není vždycky jenom dobré, ale ani jenom špatné a člověk se musí se vším sžít a všechno přijmout. Náš život je Boží dar a ta práce nám byla také dána, jak už nám to kdysi k naší nelibosti moudře řekla ta tetička Přerovská, když jsme jako holky kopaly a brblaly na „zarůstlý herteple“. Každému sice byla dána práce jiná, ale každý se té své má zhostit tak, aby se nemusel na konci života stydět. Každá práce je potřebná a žádnou se nesmí pohrdat, protože kdyby všichni pracovali jen ustrojeni v úřadech, což je mnohdy těžší, než práce fyzická, co by asi potom jedli? Proto jsme na světě, abychom tyto obyčejné pravdy a zkušenosti předávali z generace na generaci, vážili si jeden druhého a každé té práce, byť by byla sebeobyčejnější. Jenomže to člověk většinou pochopí, až v letech, až bilancuje ten svůj život a nakonec přijde k závěru, že to určitě přineslo víc dobrého, než toho špatného. A že to tak mělo být. Vysvětlete to však patnáctiletým kůzlatům, které chtějí také objevovat svět! To prostě nejde. Ony na to ve stáří přijdou, tak, jako jsme přišli my. A nebrblejme na všechno a na všechny, protože tím uškodíme především sami sobě a svému zdraví. Nikdy proto nezapomeňme na staré dobré a pravdivé přísloví: VESELÁ MYSL, PŮL ZDRAVÍ. Anebo, jak říkávala naše stará, dobrá Helenka Růžicková v tom krásném filmu Vlak dětství a naděje: NA TRAGICKÉJ ŽIVOT, SEM JÁ PES! Tak berme každý z nás ten svůj život a tu práci jako Boží dar a večer za něj vždy poděkujeme. Tož tak.

*S přáním krásného léta
Anna Haluzová*

RUMUNSKO - MAMAIA, POPRVÉ U MOŘE r. 1974, zleva: J. Křenková, cizí paní, M. Panicová, A. Haluzová, A. Dolák.

NAŠE SPOLEČNÉ STANOVÉ BYDLENÍ r. 1988 - Kynclovi a Haluzovi, další stan se na fotku nevešel.

Památky a zajímavosti Staroviček (12)

Kostel sv. Kateřiny

Nejvýznamnější historickou památkou v naší obci je kostel sv. Kateřiny, zasvěcený patronce obce svatě Kateřině Alexandrijské. Kostel, podobně jako Boží muka a socha sv. Jana Nepomuckého je chráněný zápisem v seznamu památek ČR.

Poprvé je kostel v obci připomínán již ve století třináctém - v souvislosti s první písemnou zmínkou o obci. Z tohoto důvodu nelze vyloučit ani jeho románský původ. Nejstarší známá podoba zdejšího kostela pochází z 15. století. Kostel lze charakterizovat jako malý gotický kostelík s románskými prvky. Tomu ostatně nasvědčují i některé

stavební prvky, zachovalé doposud. Při pohledu zvenčí je pro románský stavební sloh typická jednoduchá stanová střecha, a především útočištní věž se silnými zdmi a malými okny. Uvnitř pak přilehlá část „choru“ (u nás zvaná **kůr**) s mohutnou valenou klenbou v zadní části kostela.

Mezi typické prvky gotiky, které lze spatřit na starovičském kostele, lze uvést venkovní opěrné sloupky, které pomáhají rozložit váhu střechy a klenby. Uvnitř se nachází žebrová klenba hruškovitého profilu nad kněžištěm, na levé straně ve zdi je původní gotické sanktuárium (svatostánek) s ozdobnou mřížkou. Kněžiště a chrámová loď jsou odděleny třemi schody a vítězným obloukem. V období, kolem roku 1850, byl kostel značně modernizován, proběhly zde významné stavební zásahy, které daly kostelu jeho dnešní podobu.

Interiér kostela

Interiér kostela je vyzdoben 14-ti obrazy Křížové cesty po obou stranách chrámové lodi. Vepředu vpravo se nachází Mariánský oltář, na kterém je cca 1 m vysoká socha Panny Marie Lurdské s klečící sv. Bernadetou. Novogotický oltář je z roku 1899. Autorem je mistr Valentini a obec za něj tehdy zaplatila 1200 zlatých.

Dominantou hlavního oltáře je obraz Zasnoubení sv. Kateřiny, který jako jediný je převzatý z původního oltáře. Je zde vyobrazena Panna Marie s Ježíškem a u nich klečící sv. Kateřina.

Autorem obrazu je František Vavřinec Korompay (1723 – 1779),

Mariánský oltář

barokní malíř, představitel vrcholného období baroka na jižní Moravě. Jeho díla můžeme nalézt mimo jiné v Olomoucké obrazárně, v Moravské galerii Brno, v kostele Sv. Jakuba v Brně, v Místodržitelském paláci atd.

Po stranách tohoto výjevu se nachází dva menší obrazy s podobiznami zemských patronů Cyrila a Metoděje s typickými atributy.

Dole po stranách se nachází sochařské reliéfy s biblickými výjevy. Uprostřed oltáře je Svatostánek - zdobená skříňka spojená s oltářem. Je to nejposvátnější místo v katolických kostelích, kde se uchovávají liturgické nádoby s eucharistií.

Kostelní zvony

Kostel má v současnosti tři zvony. Nejstarší zvon je z roku 1812 a váží 150 kg. V roce 1867 byl na kostelní věž zavěšen malý 50 kg zvon, tzv. umíráček a v roce 2000 byl vysvěcen a instalován nejnovější zvon – Zvon Největější trojice o váze 317,5 kg.

Text a foto:
Zdeněk Trněný

Oltář sv. Kateřiny

stárce a stárky Vás srdečně zvou na

Krojované hody Starovičky 2021

Pátek: 23. 7. 2021

17:00 hod. Ruční stavění máje

Sobota: 24. 7. 2021

8:00 hod. Zvaní celé obce

14:30 hod. Průvod od 1. Stárka
k 1. stárce

16:00 hod. Odpolední zábava

20:00 hod. Večerní zábava

Neděle: 25. 7. 2021

14:30 hod. Průvod od 2. Stárka
ke 2. stárce

16:00 hod. Odpolední zábava

20:00 hod. Večerní zábava

1. pár: Adam Buchta a Michaela Langová

2. pár: David Veselý a Sabina Mazůrková

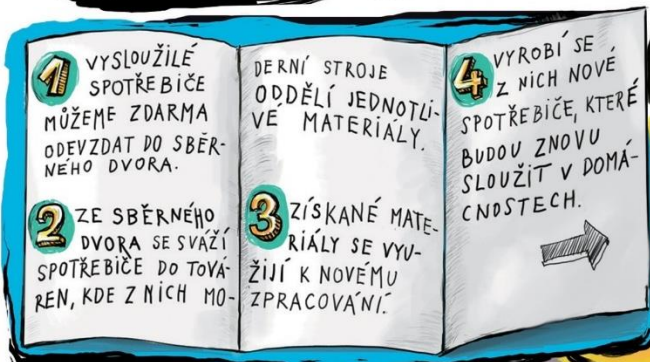
3. pár: Patrik Hoffmann a Adéla Majerová

4. pár: Pavel Lang a Adéla Janoušková

Všichni jste srdečně zváni!

JAK ČARUJE RECYKLACE

Víte, že díky recyklaci elektroodpadu se do přírody nedostává velké množství nebezpečných látek, zejména freonu?
Víte, že spotřebiče nejčastěji obsahují kovy, plasty, sklo či beton, které se díky recyklaci dají znovu využít?

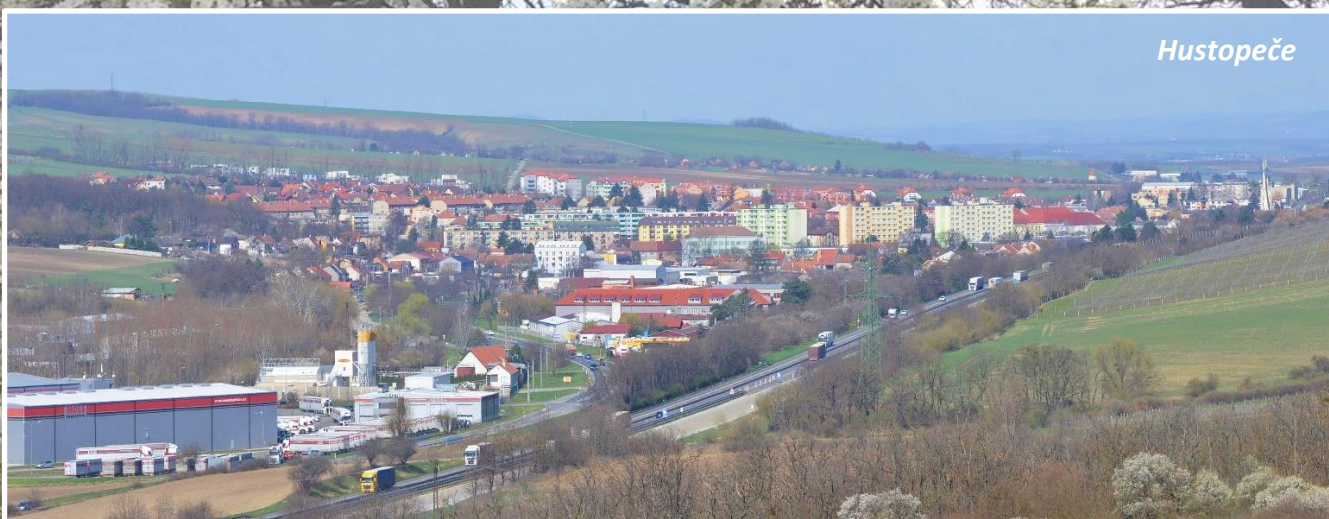
Více se o recyklaci elektrospotřebičů dozvíte na www.elektrowin.cz.

„Pohledy ze Staroviček na..."

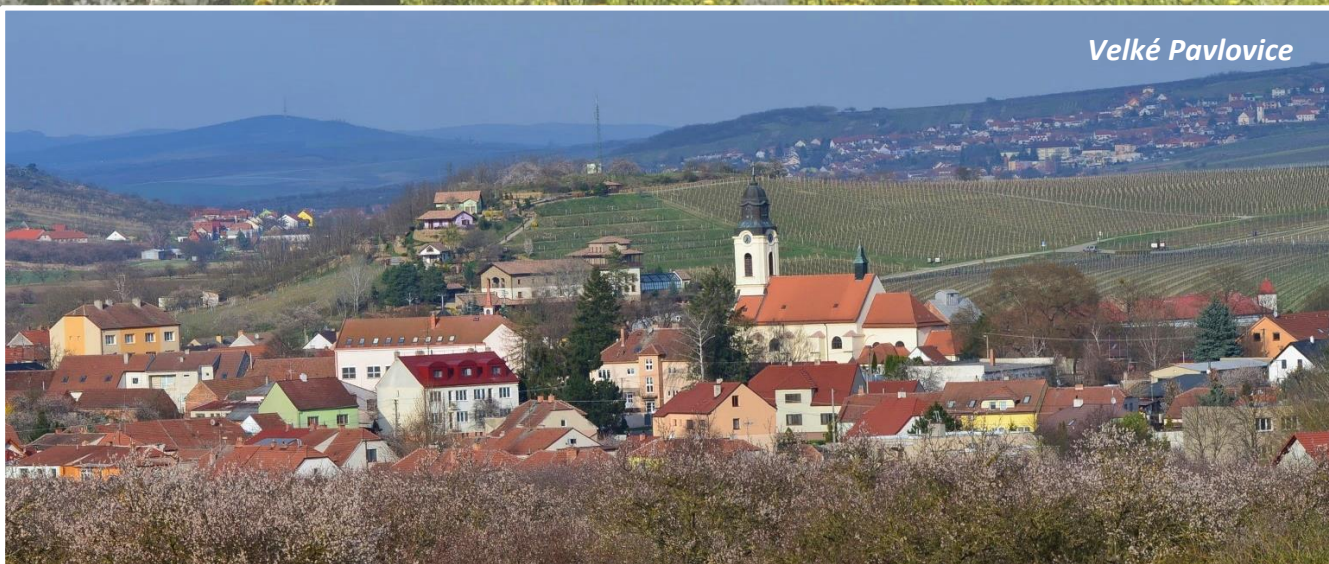
Areál Signum a družstva Klas

Hustopeče

Velké Pavlovice

STAROVIČSKÝ ZPRAVODAJ - ČERVEN 2021 / ČÍSLO 88. Vydavatel: Obec Starovičky, Starovičky 43, PSČ 691 68. Web. stránky: www.starovicky.cz
Zaevidováno pod ev. č.: MKČR E 20321. E-mail: zpravodaj.starovicky@seznam.cz. Náklad 380 ks, výtisk je neprodejný. Za podepsané příspěvky odpovídá autor. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkrátit a jazykově upravit, obdržené materiály neuveřejnit, důvody neuveřejnění nesdělovat. Termín další uzávěrky je **10. 8. 2021**. Příspěvky zasílejte na e-mail: zpravodaj.starovicky@seznam.cz nebo do kanceláře OÚ Starovičky.
Redakce: Iva Horáková (IH), Hana Kapustová (HK). Grafická úprava: Vlastimil Ovísek. Tisk: Tiskárna Brázda, www.tiskarnabrazda.cz.
Na vydání tohoto čísla se autorsky podíleli: Vladimír Drbola (VD), Mgr. Dana Walterová (Wal), Petra Novotná (Nov), Mgr. Ivana Bajková (Baj), Štěpánka Kachyňová (Kach), Bc. Jarmila Pírková (Pír), Hana Harthová (HaHa), Tomáš Dolák (TD), Ing. František Kadrnka (Kafr) a další podepsaní autoři příspěvků. Fotografie na titulní a zadní straně: Zdeněk Trněný.